

Latvijas
Lauksaimniecības
universitāte

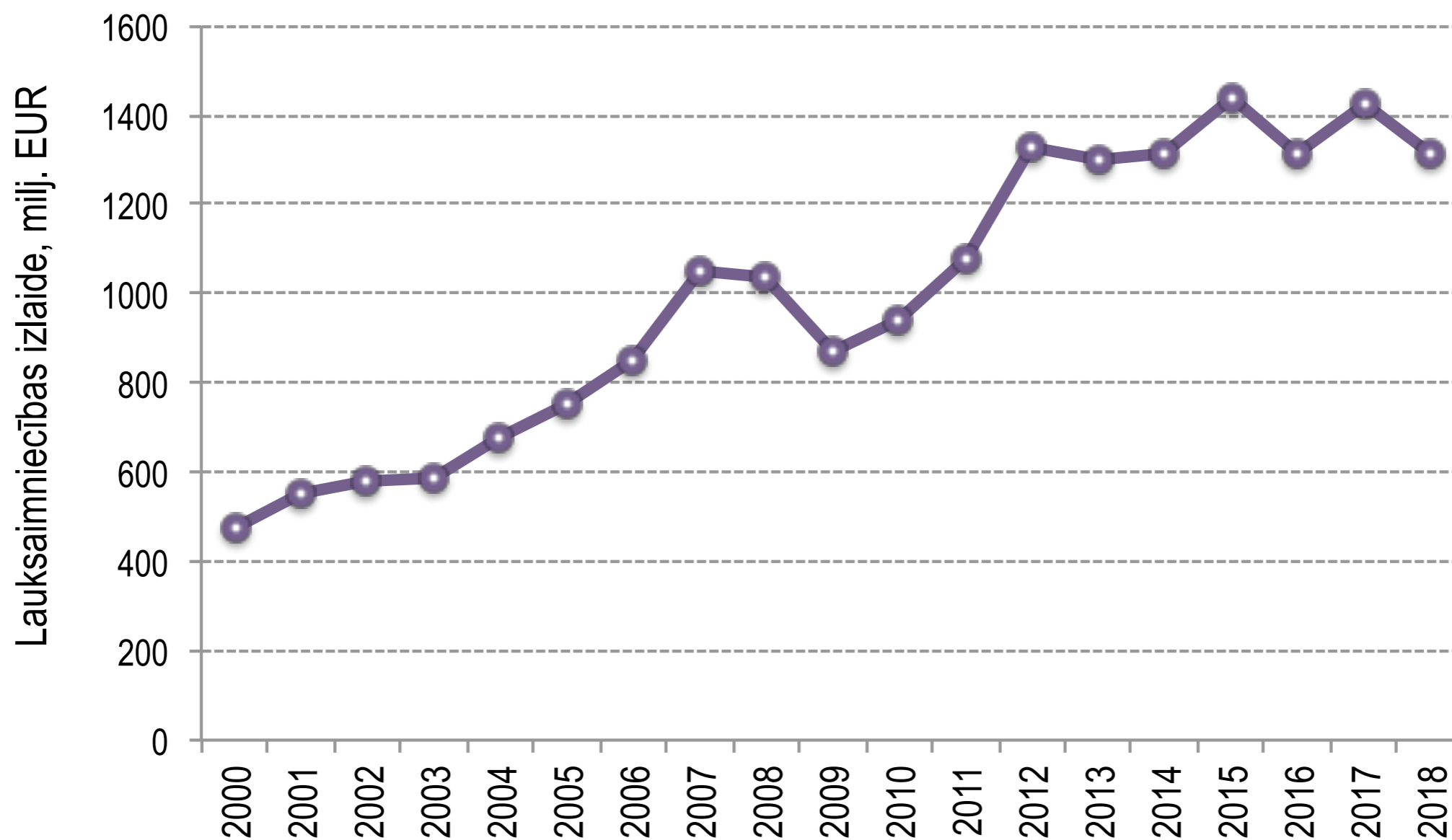
12.04.2019.

Situācija lauksaimniecībā un nākotnes izaicinājumi

Aleksejs Nipers, vadošais pētnieks

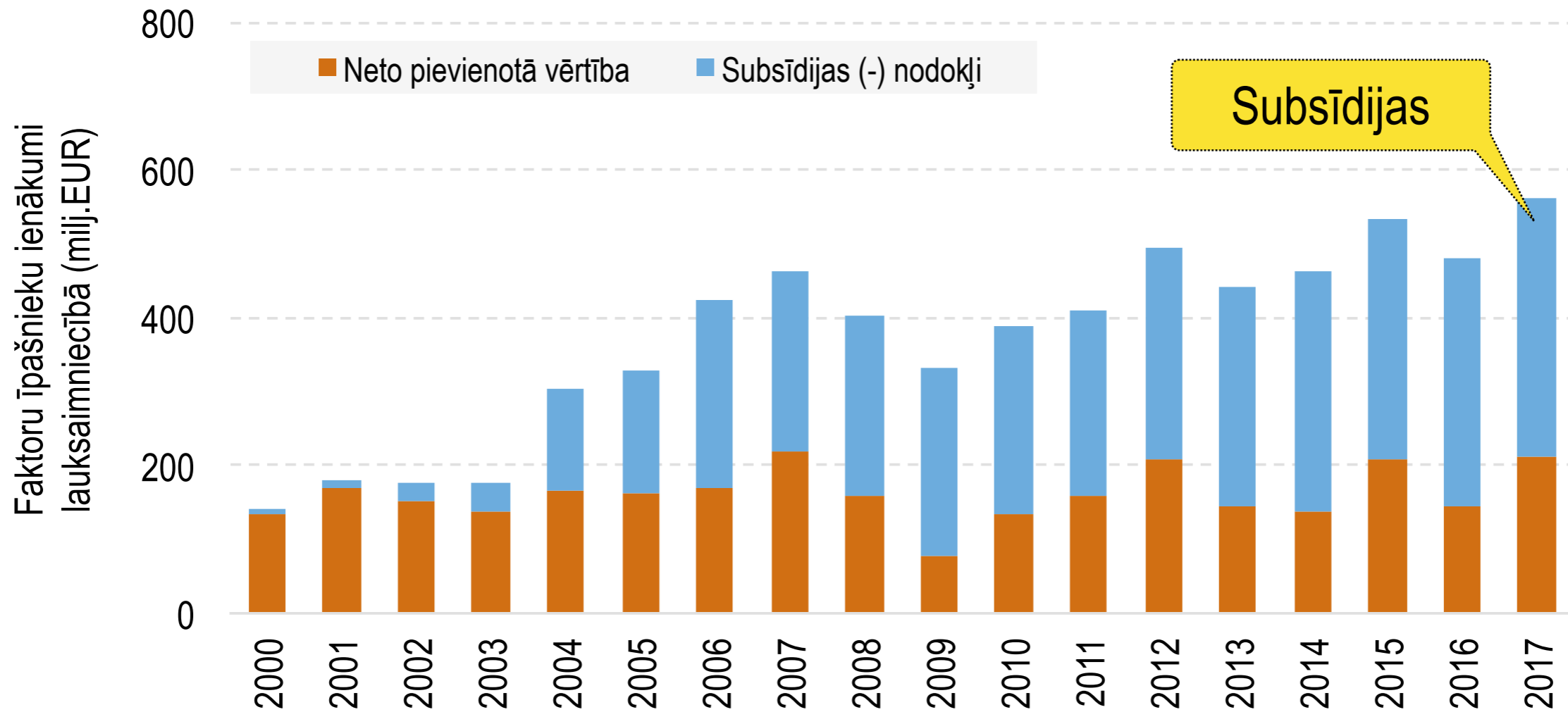

Saražotās produkcijas vērtība

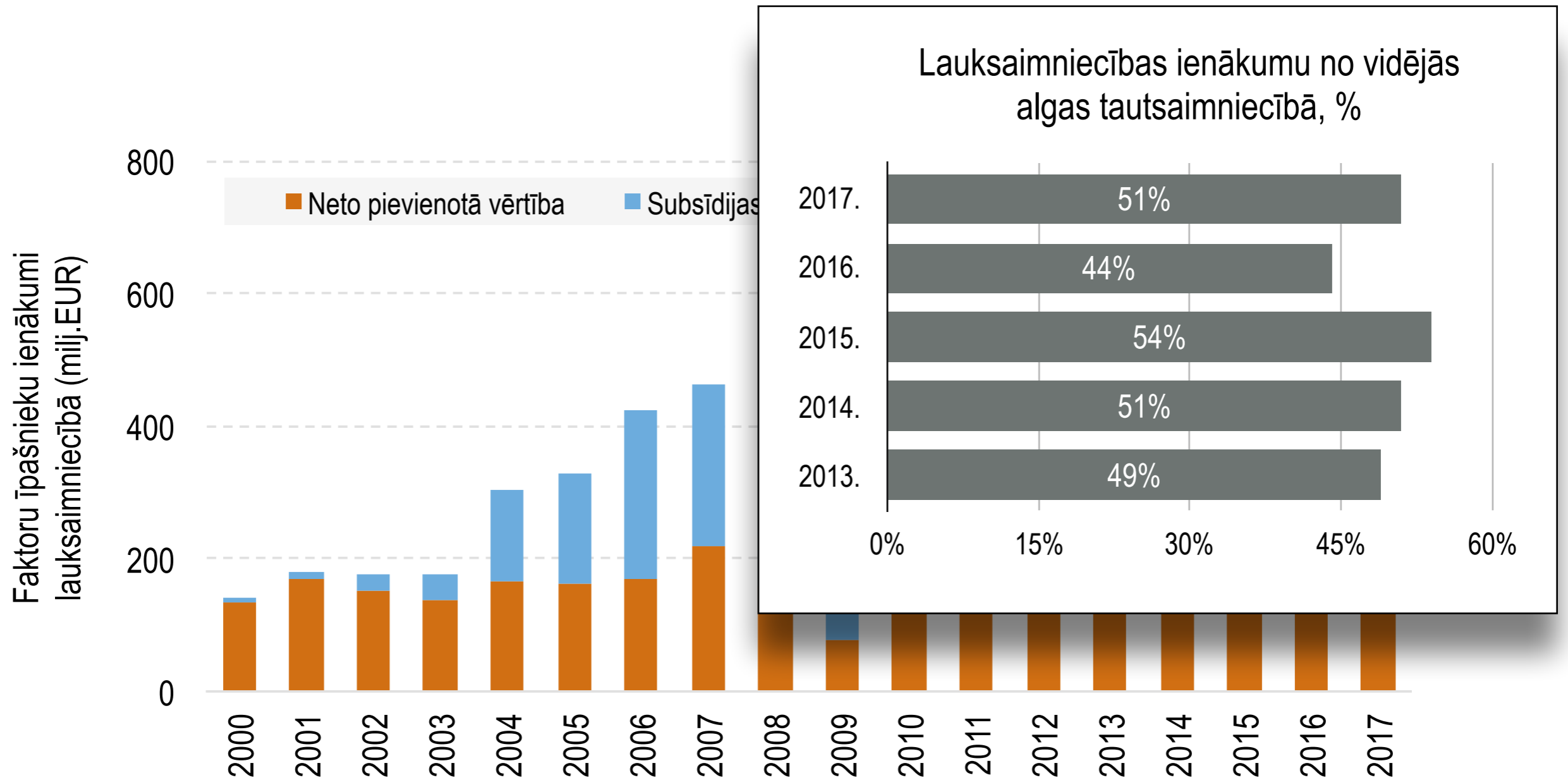
Ienākumi lauksaimniecībā

(peļņa, alga, rente)

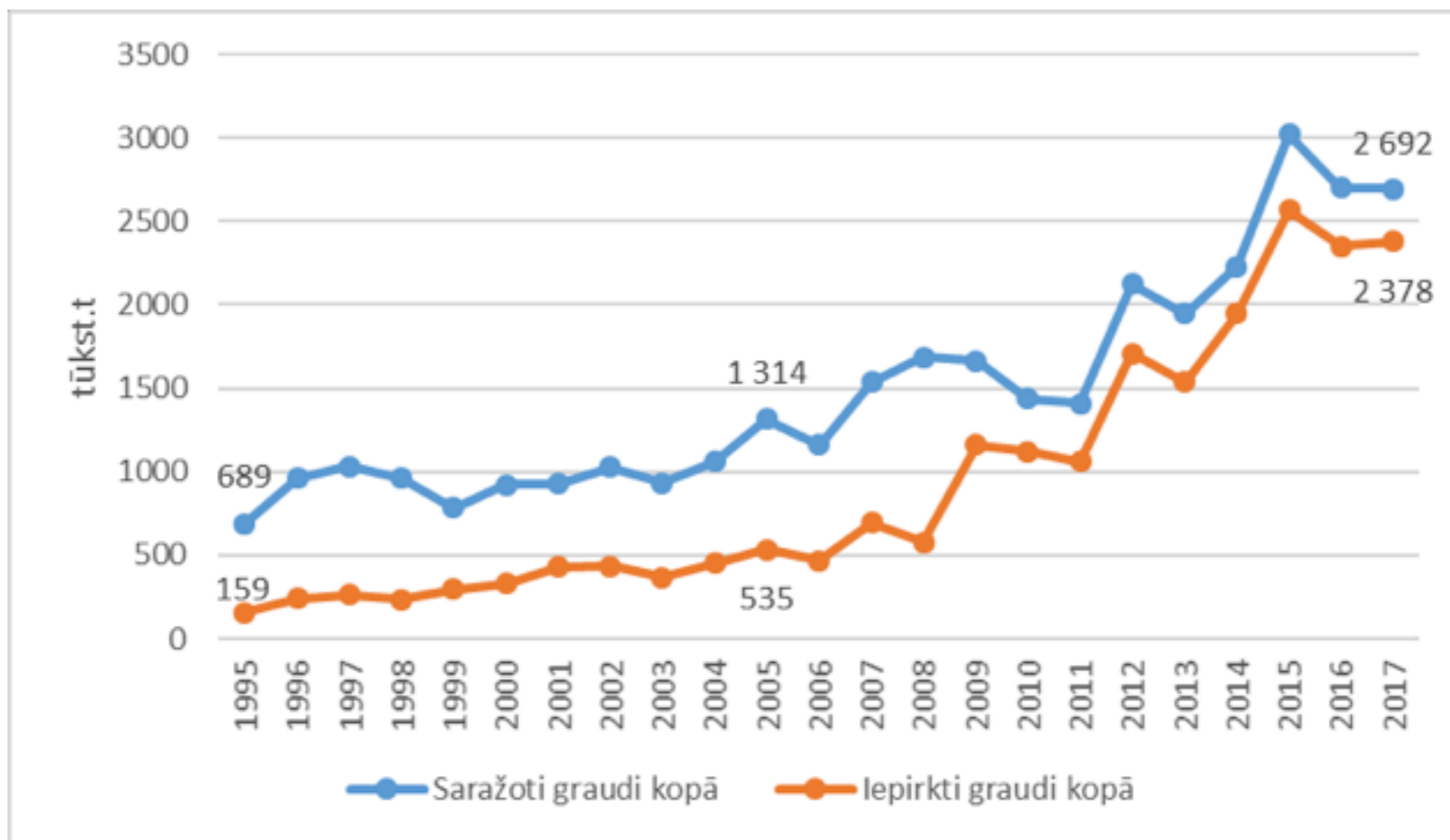

Ienākumi lauksaimniecībā

(peļņa, alga, rente)

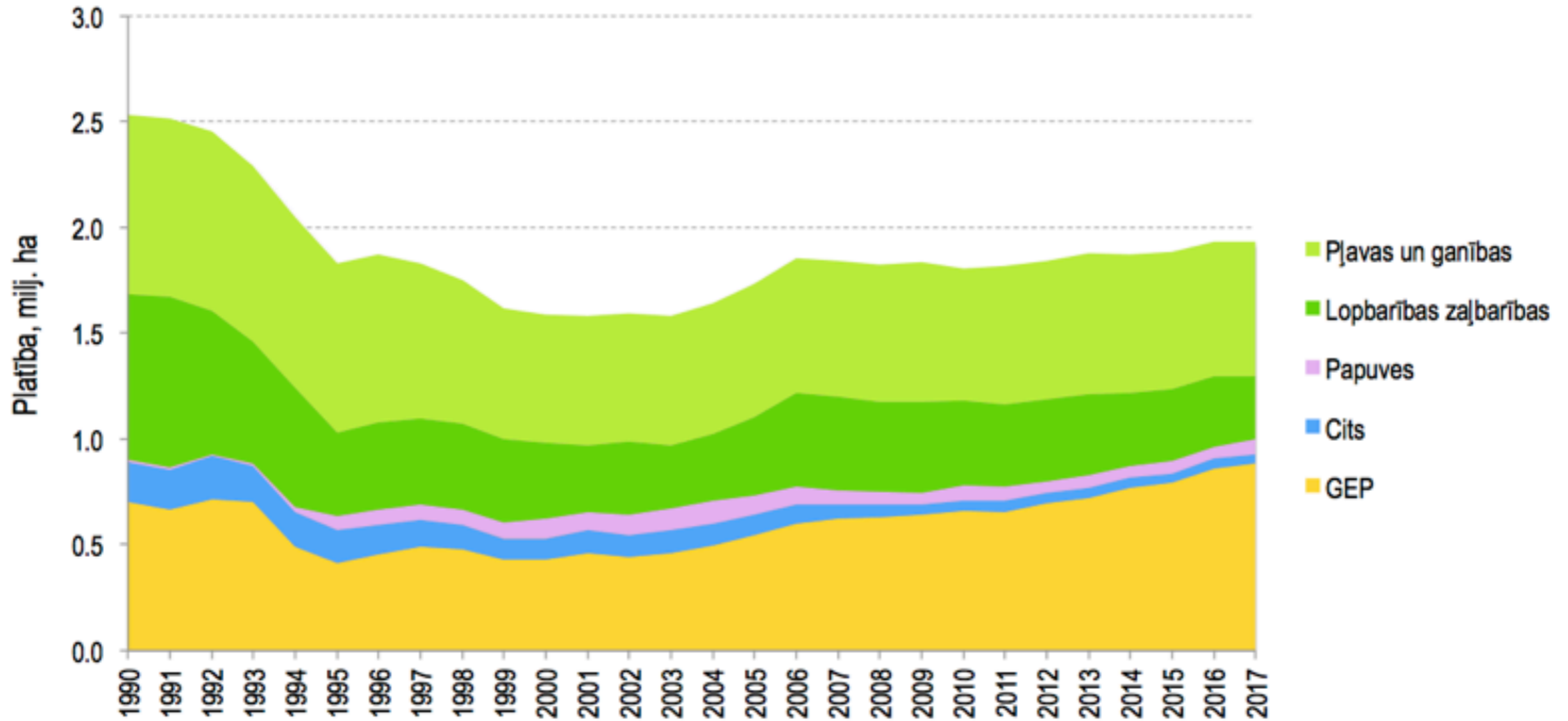

Graudkopība

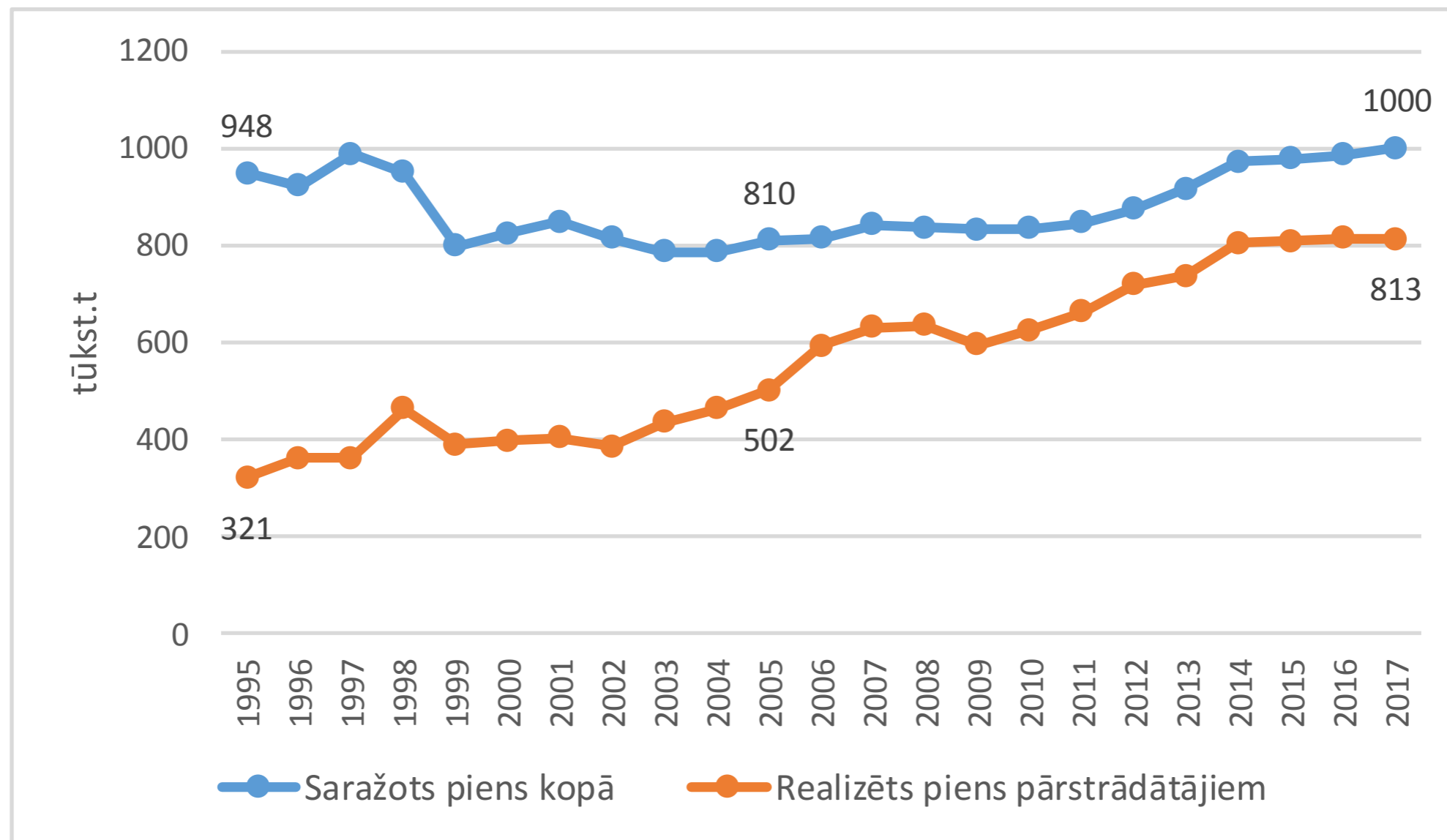

pašnodrošinājums >250%

Zemes izmantošana

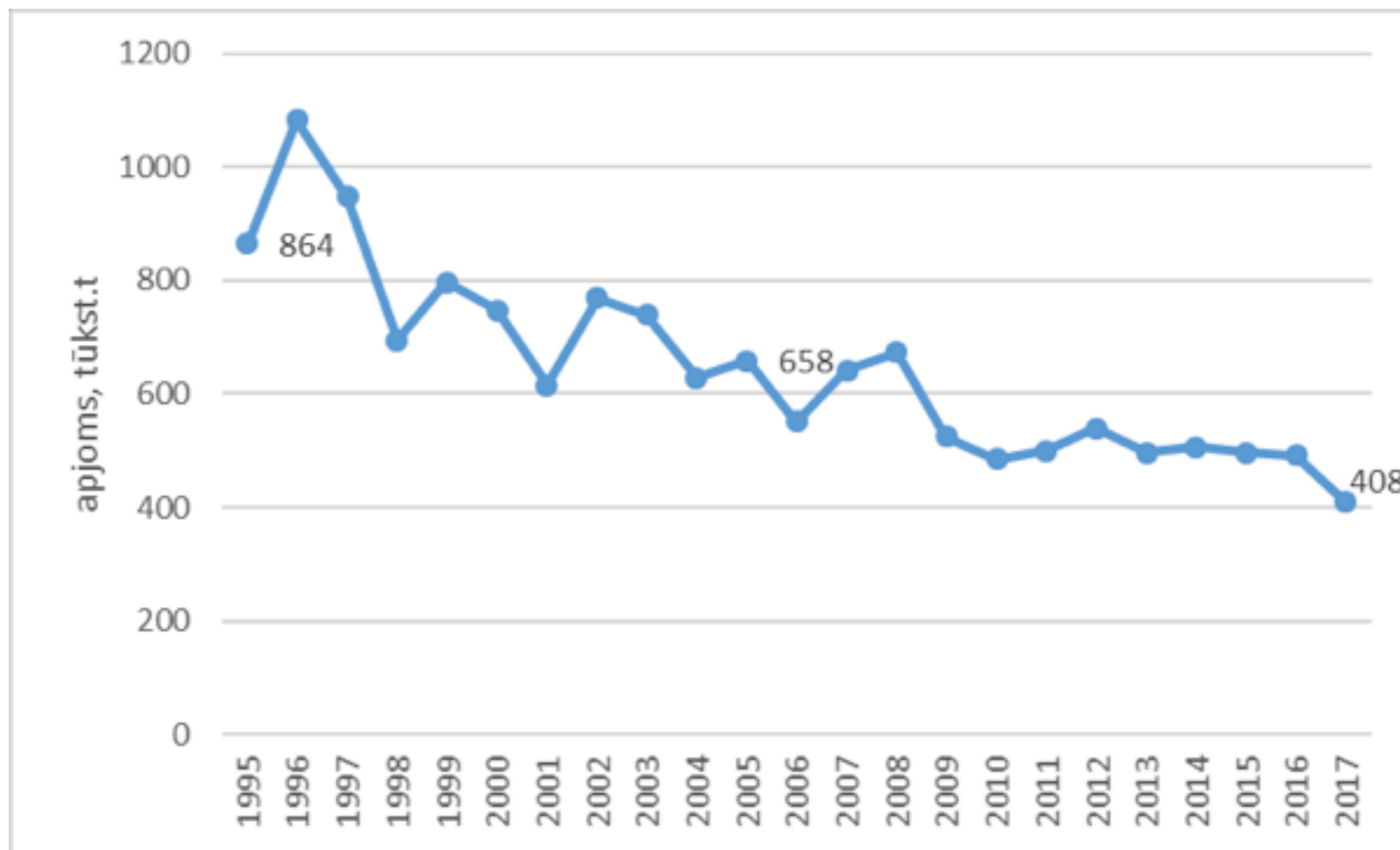

Piensaimniecība

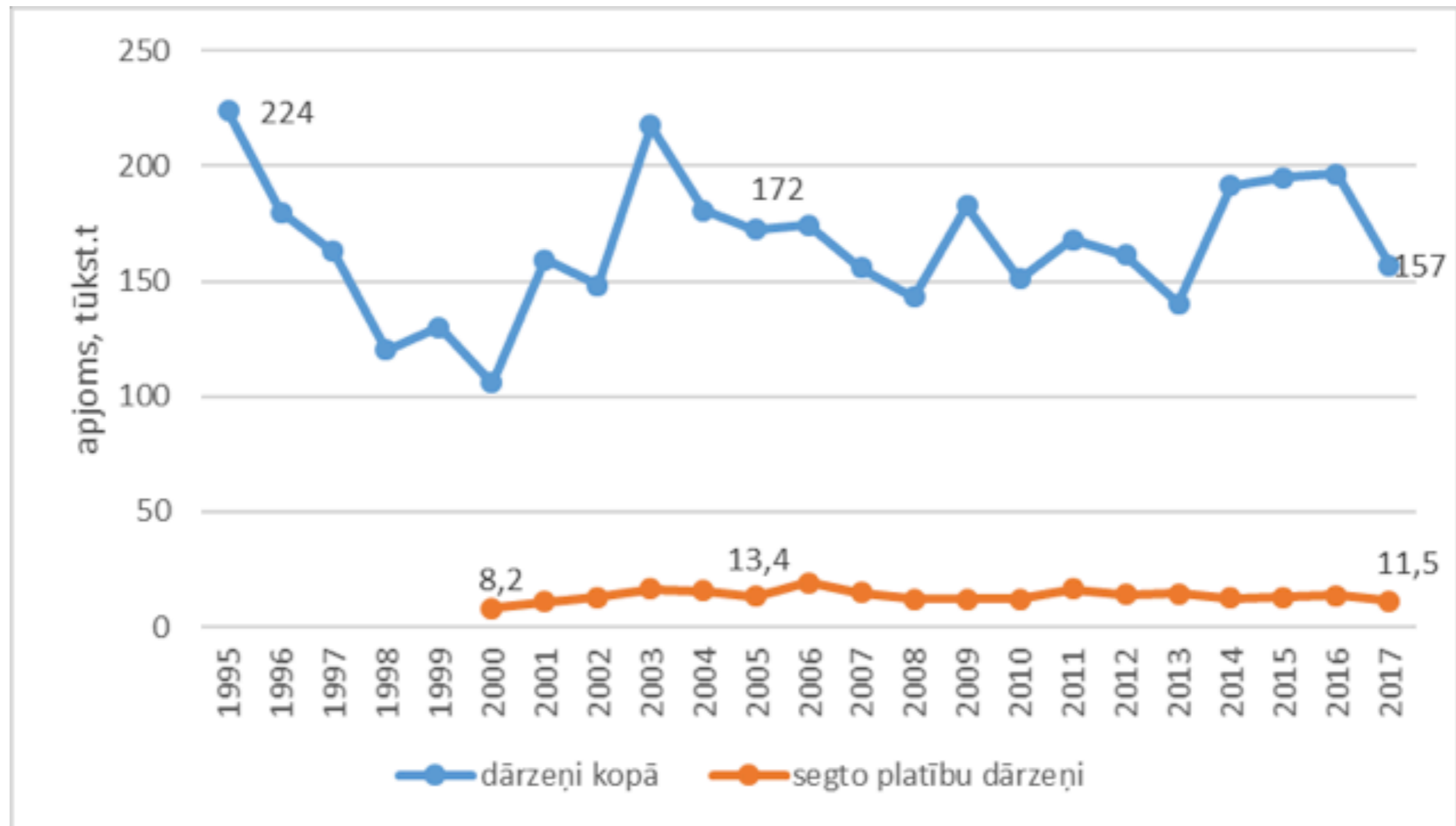

60% eksports (puse no tā svaigpiens)

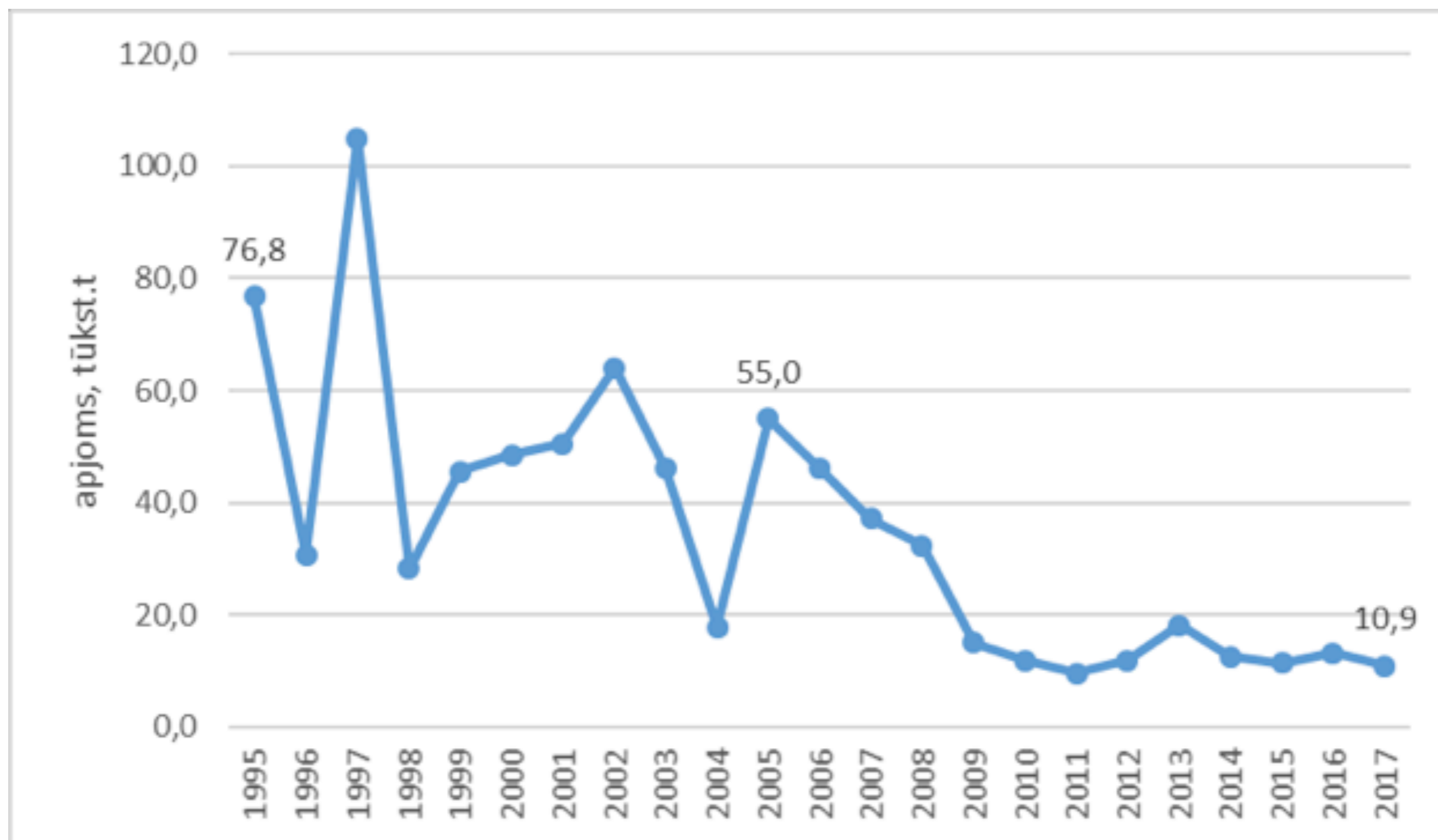
Kartupeļu ražošana

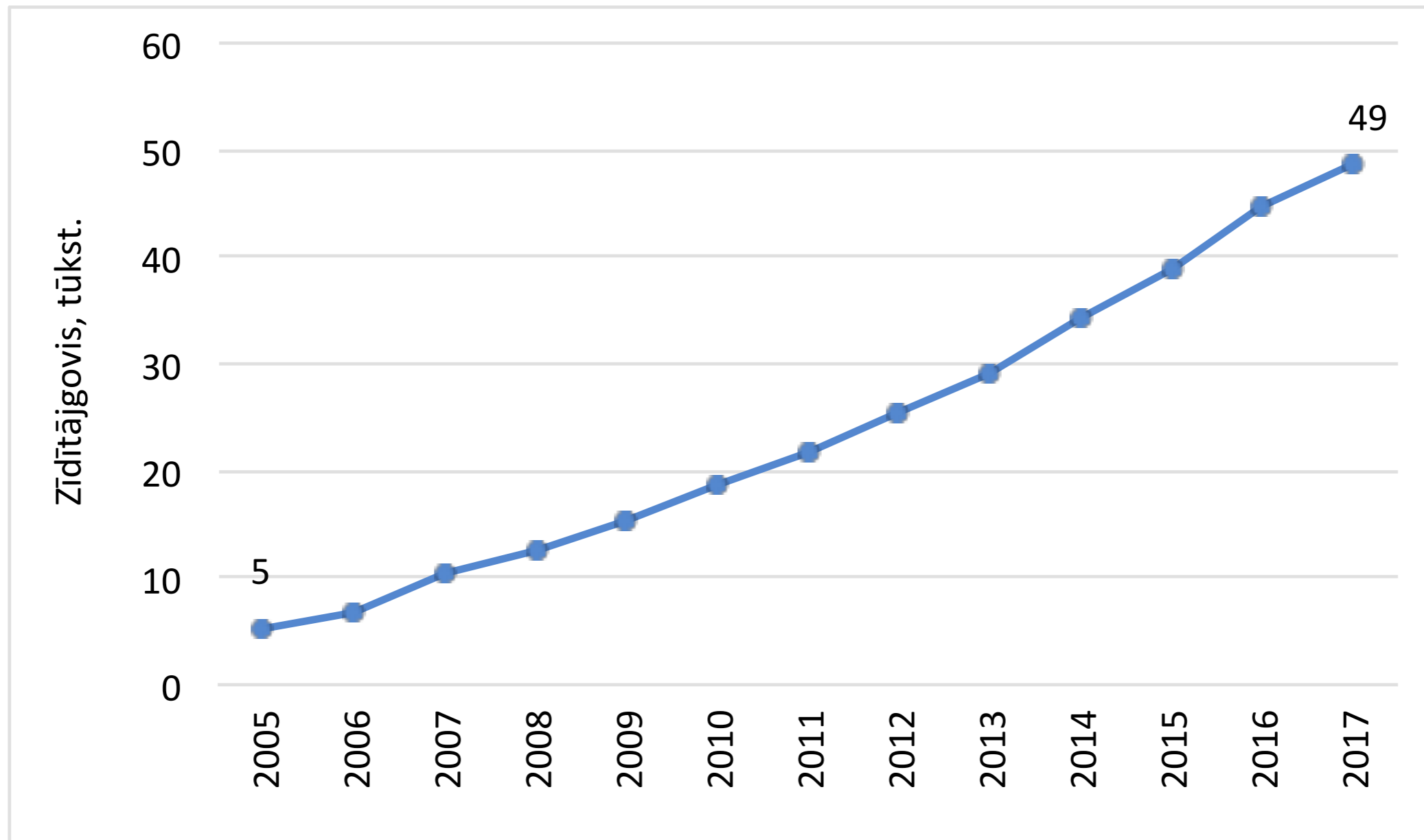
Dārzenkopība

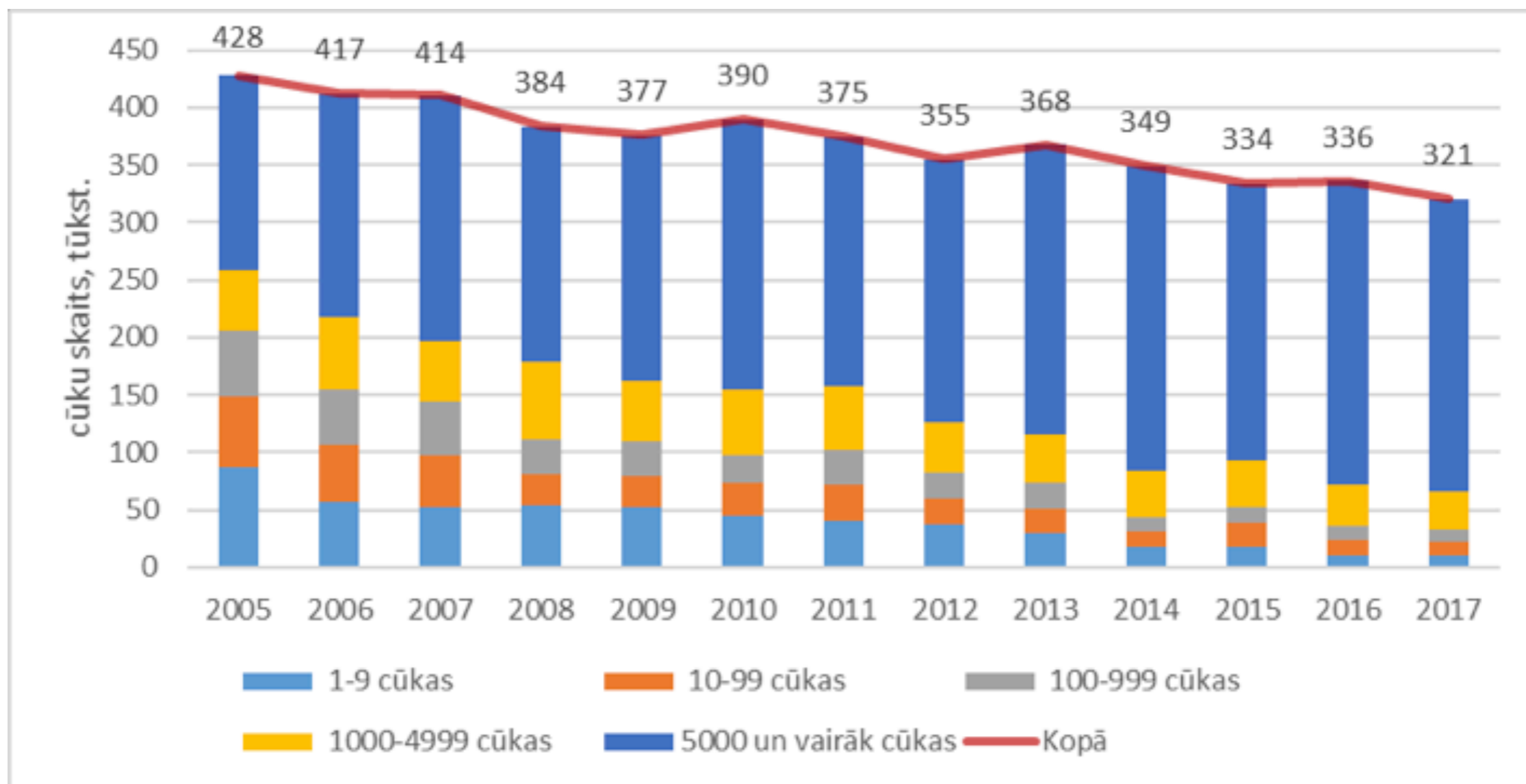
Augļu un ogu audzēšana

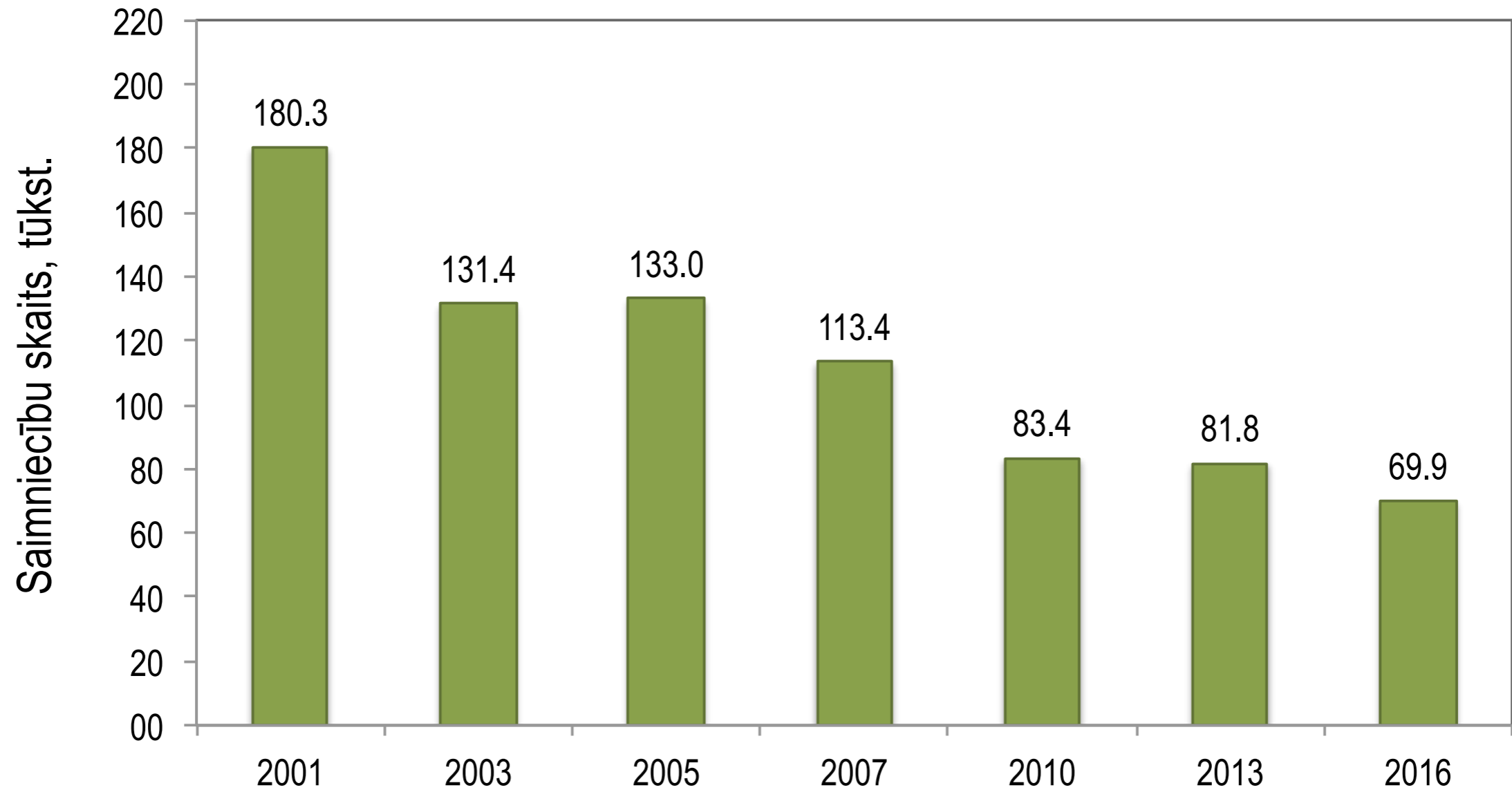
Gaļas liellopi

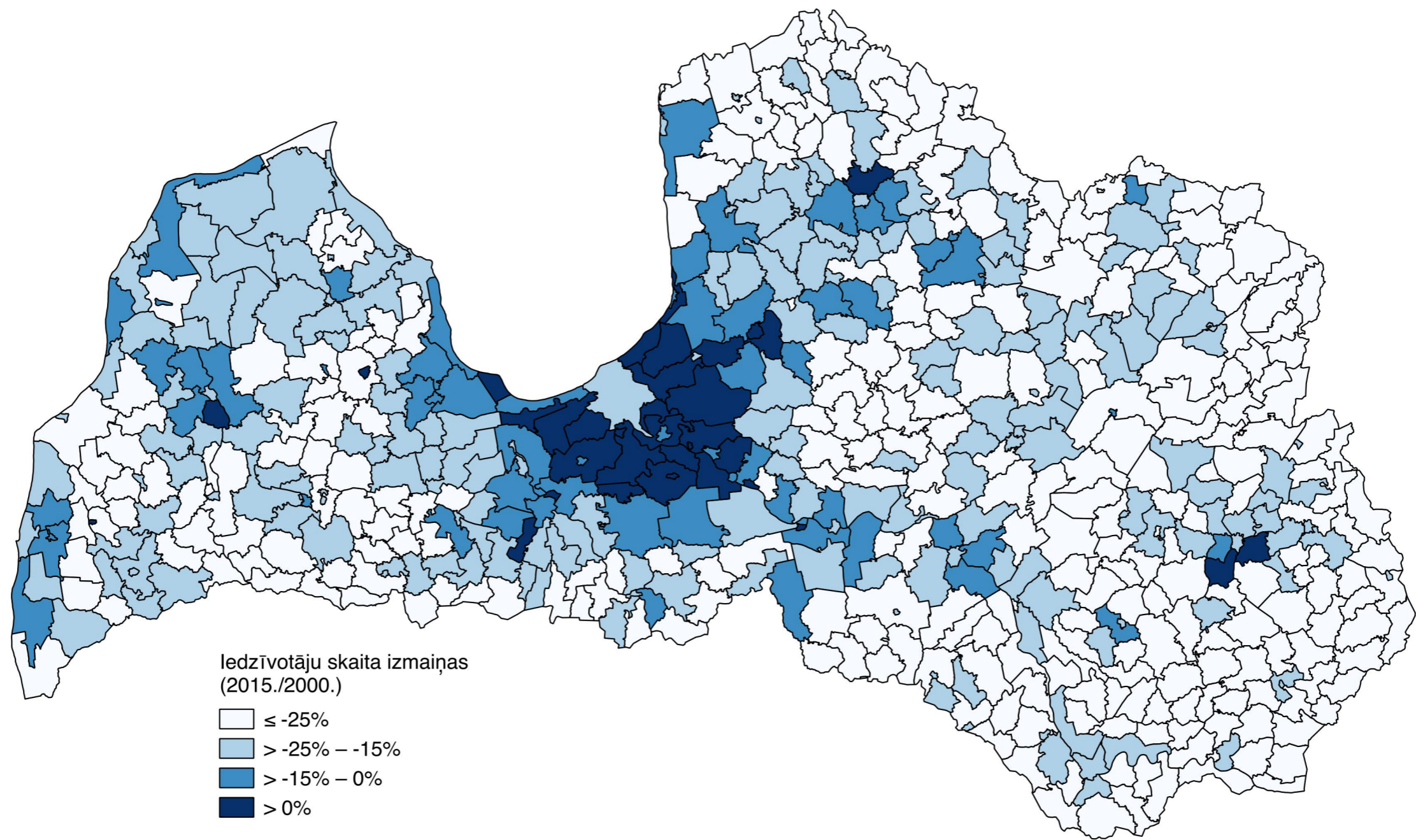
Cūkkopība

Lauku saimniecību skaits

Lauku teritorijas depopulācija

Lauku saimniecību skaits

Vai samazinājums turpināsies ?

Lielums (SI)	Skaits
Kopā	69933
līdz 4000 eiro	44696
no 4000-8000 eiro	9047
no 8000-25000 eiro	9189
no 25000-100000 eiro	4977
> 100000 eiro	2023

Ļoti mazas – 64%

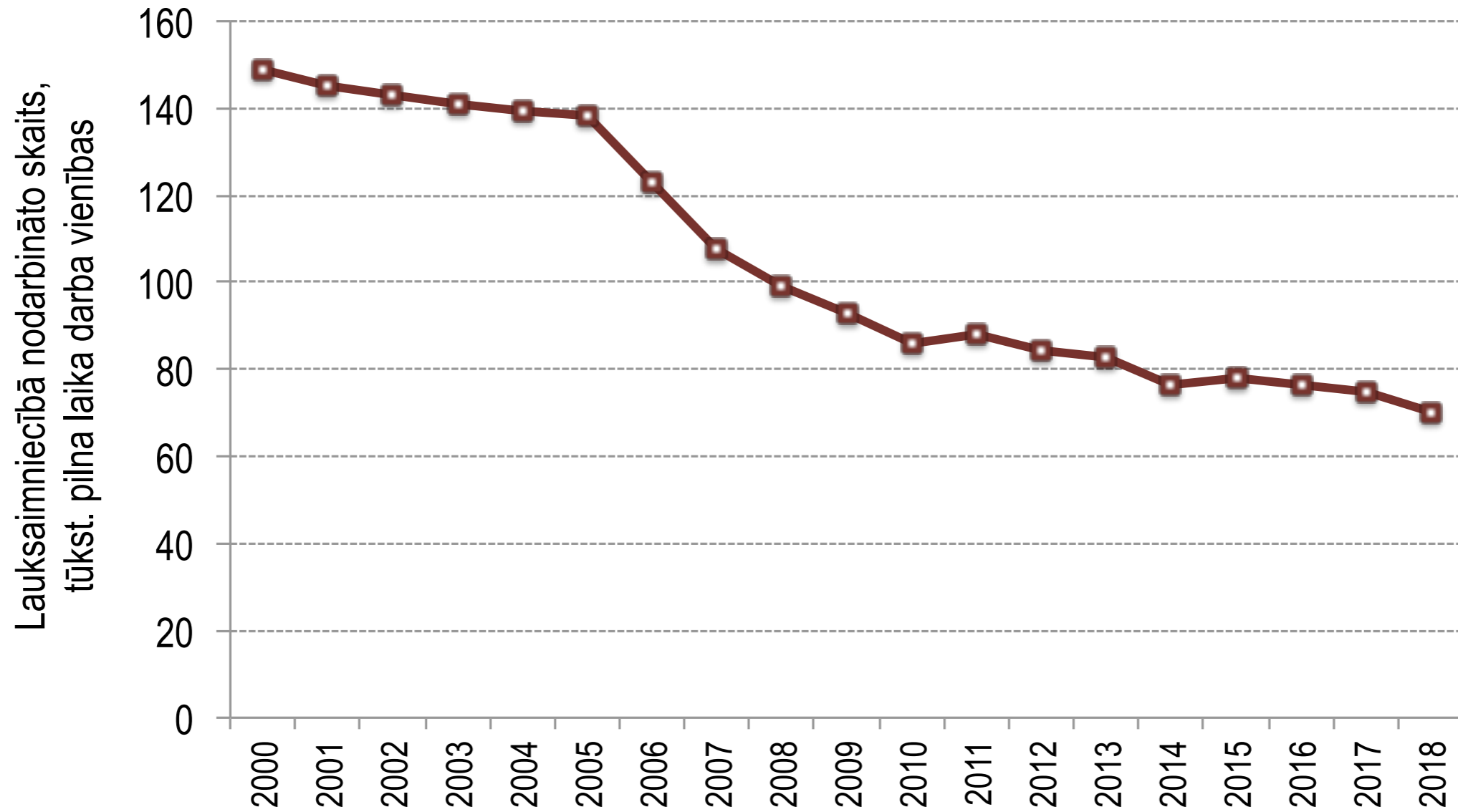
Lauku saimniecību skaits

Vai samazinājums turpināsies ?

Lielums (SI)	Skaits
Kopā	69933
līdz 4000 eiro	44696
no 4000-8000 eiro	9047
no 8000-25000 eiro	9189
no 25000-100000 eiro	4977
> 100000 eiro	2023

Īpašnieka vecuma grupa				
līdz 34	35-44	45-54	55-64	virs 65
5%	13%	25%	26%	31%
5%	12%	24%	25%	35%
4%	13%	24%	29%	30%
5%	13%	29%	30%	24%
7%	17%	32%	31%	13%
8%	20%	33%	29%	10%

Lauksaimniecībā nodarbināto skaits

Kāpēc samazinās nodarbināto skaits ?

Lauksaimniecības intensifikācija

	Darbaspēka ieguldījums (stundās)			
	Lielās saimniecības	Vidējās saimniecības	Mazās saimniecības	Ļoti mazās saimniecības
Appļaušana	6	8	12	25
Graudaugi	15	19	32	60
Zīdītājgovis	17	17	25	50
Kartupeļi	80	183	248	350
Piens	80	104	200	480
Dārzeni	314	410	605	650
Augļi	468	550	655	655

Mazāks darbietilpīgums

Kāpēc samazinās nodarbināto skaits ?

Lauksaimniecības intensifikācija

Mazāks darbietilpīgums

	Darbaspēka ieguldījums (stundās)			
	Lielās saimniecības	Vidējās saimniecības	Mazās saimniecības	Ļoti mazās saimniecības
Appļaušana	6	8	12	25
Graudaugi	15	19	32	60
Zīdītājgovis	17	17	25	50
Kartupeļi	80	183	248	350
Piens	80	104	200	480
Dārzeni	314	410	605	650
Augļi	468	550	655	655

Kāpēc samazinās nodarbināto skaits ?

Lauksaimniecības intensifikācija

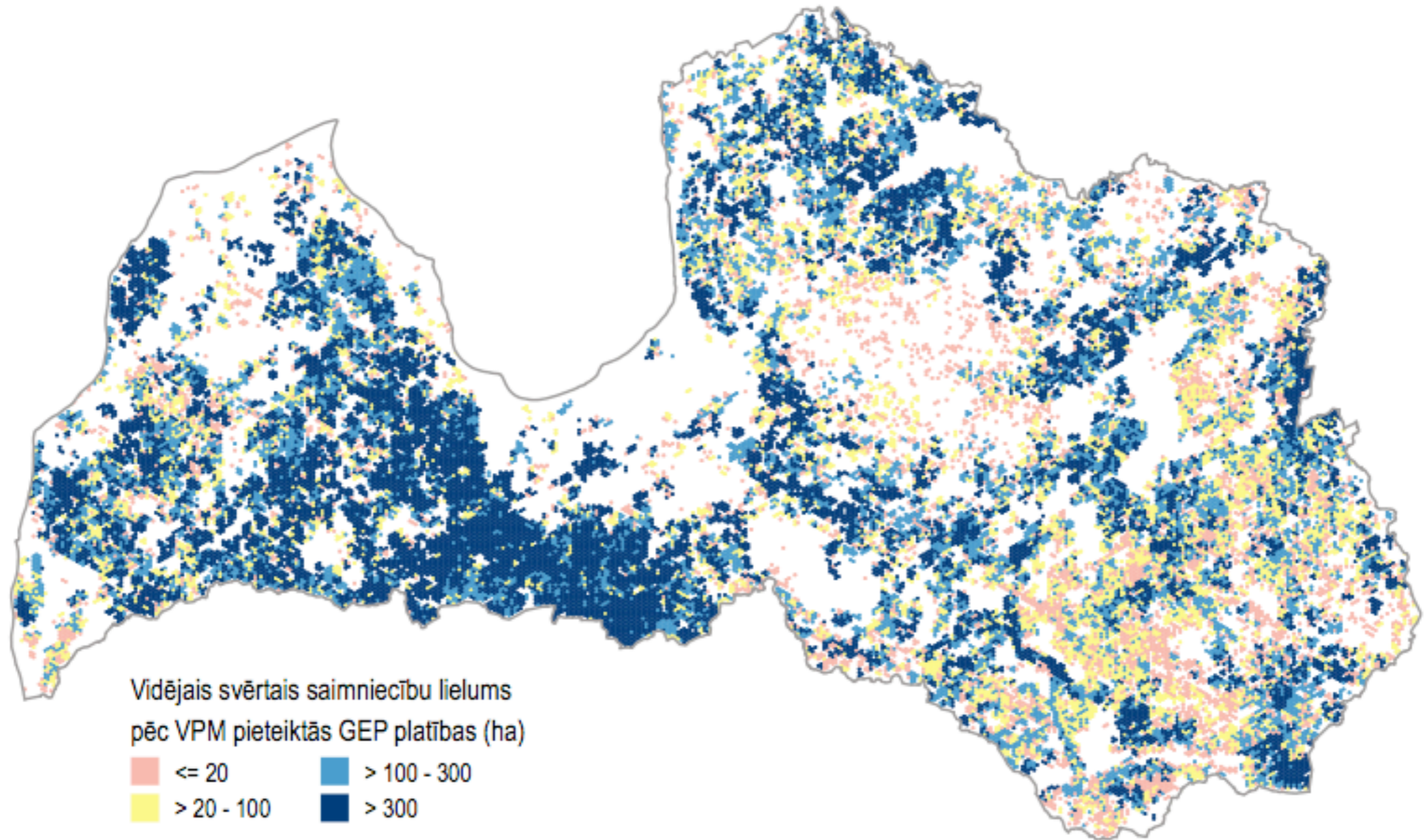
Mazāks darbietilpīgums

	Darbaspēka ieguldījums (stundās)			
	Lielās saimniecības	Vidējās saimniecības	Mazās saimniecības	Ļoti mazās saimniecības
Appļaušana	6	8	12	25
Graudaugi	15	19	32	60
Zīdītājgovis	17	17	25	50
Kartupeļi	80	183	248	350
Piens	80	104	200	480
Dārzeni	314	410	605	650
Augļi	468	550	655	655

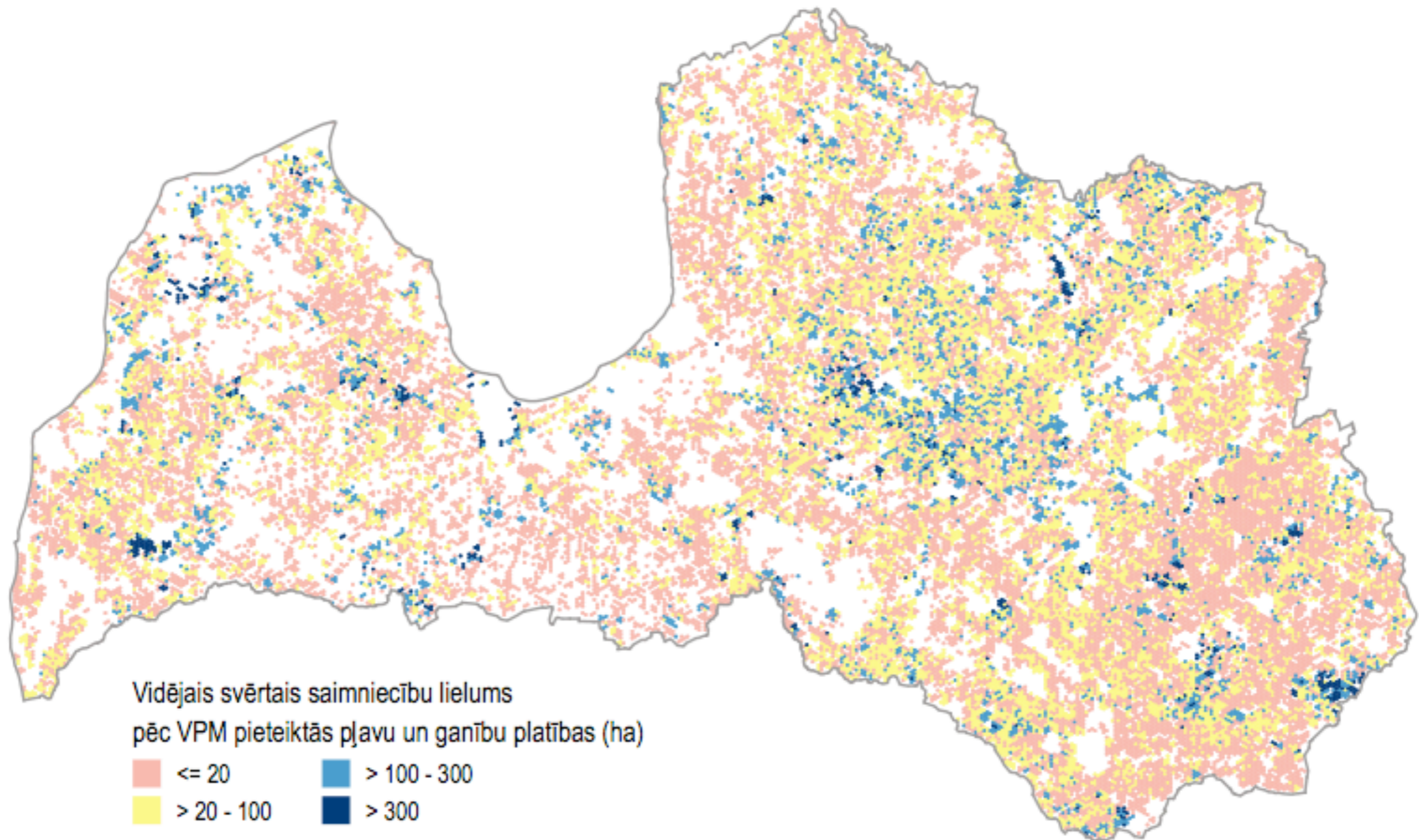
Saimniecību lielums

Graudaugi, eļļaugi, pākšaugi

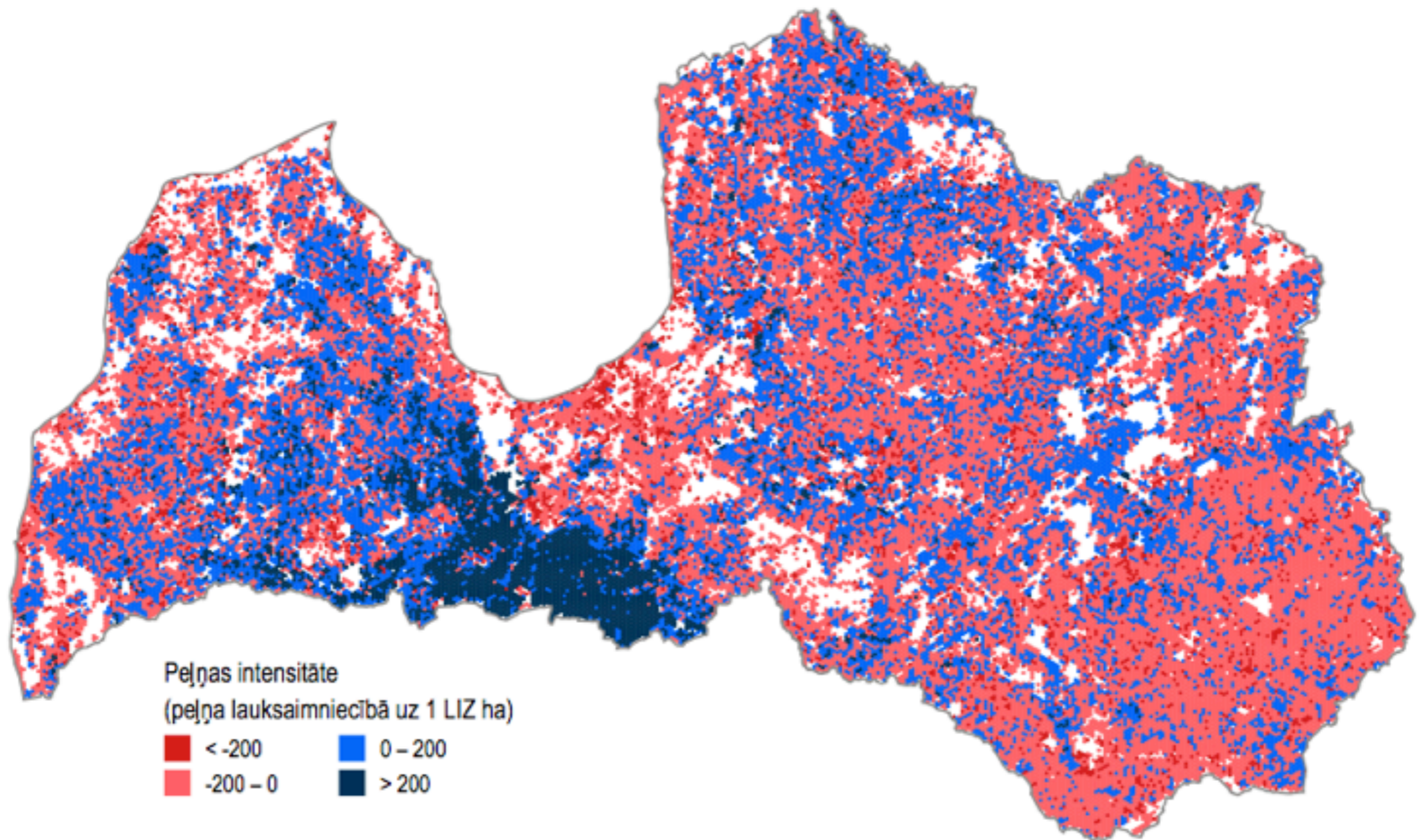

Saimniecību lielums

Pļavas un ganības

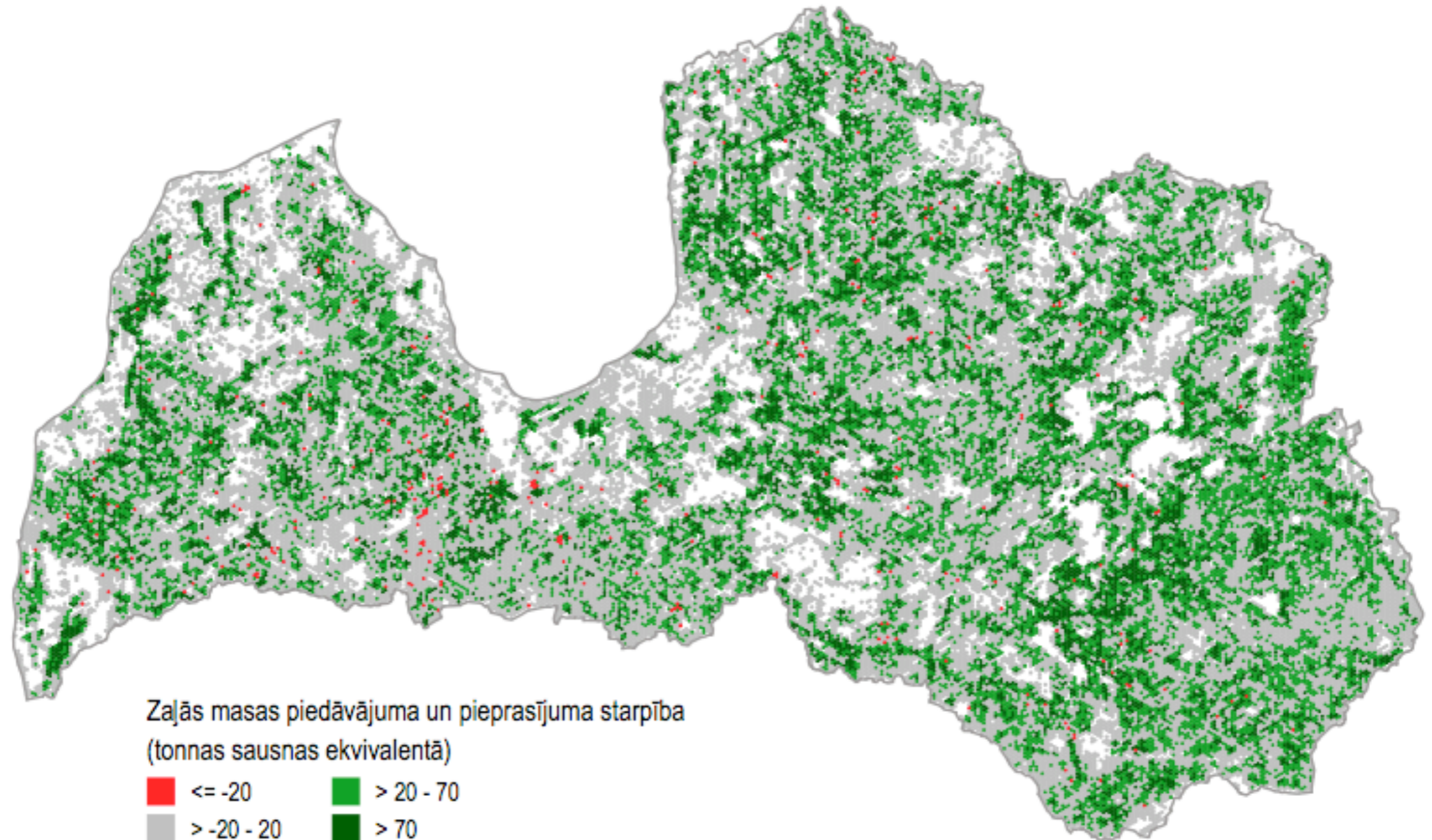
Kur veidojas peļņa

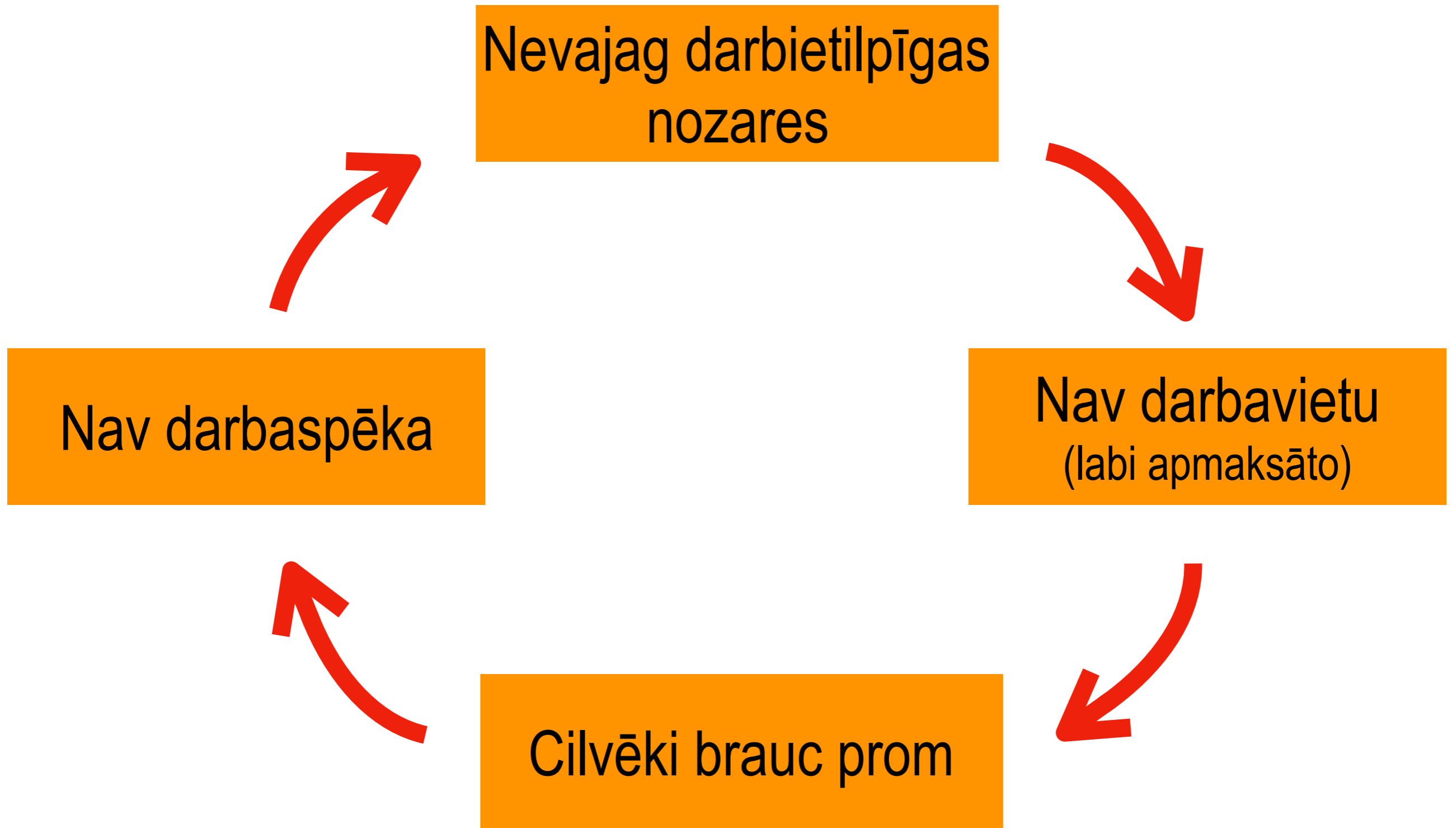
Izaicinājumi

Neizmantotie zālāji

Iepazīšanās izmantoti 45%

Izaicinājumi – cilvēki laukos

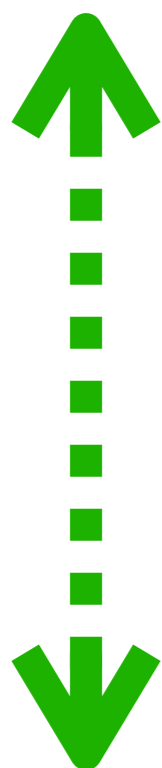

Kāpēc samazinās nodarbināto skaits ?

Lauksaimniecības intensifikācija

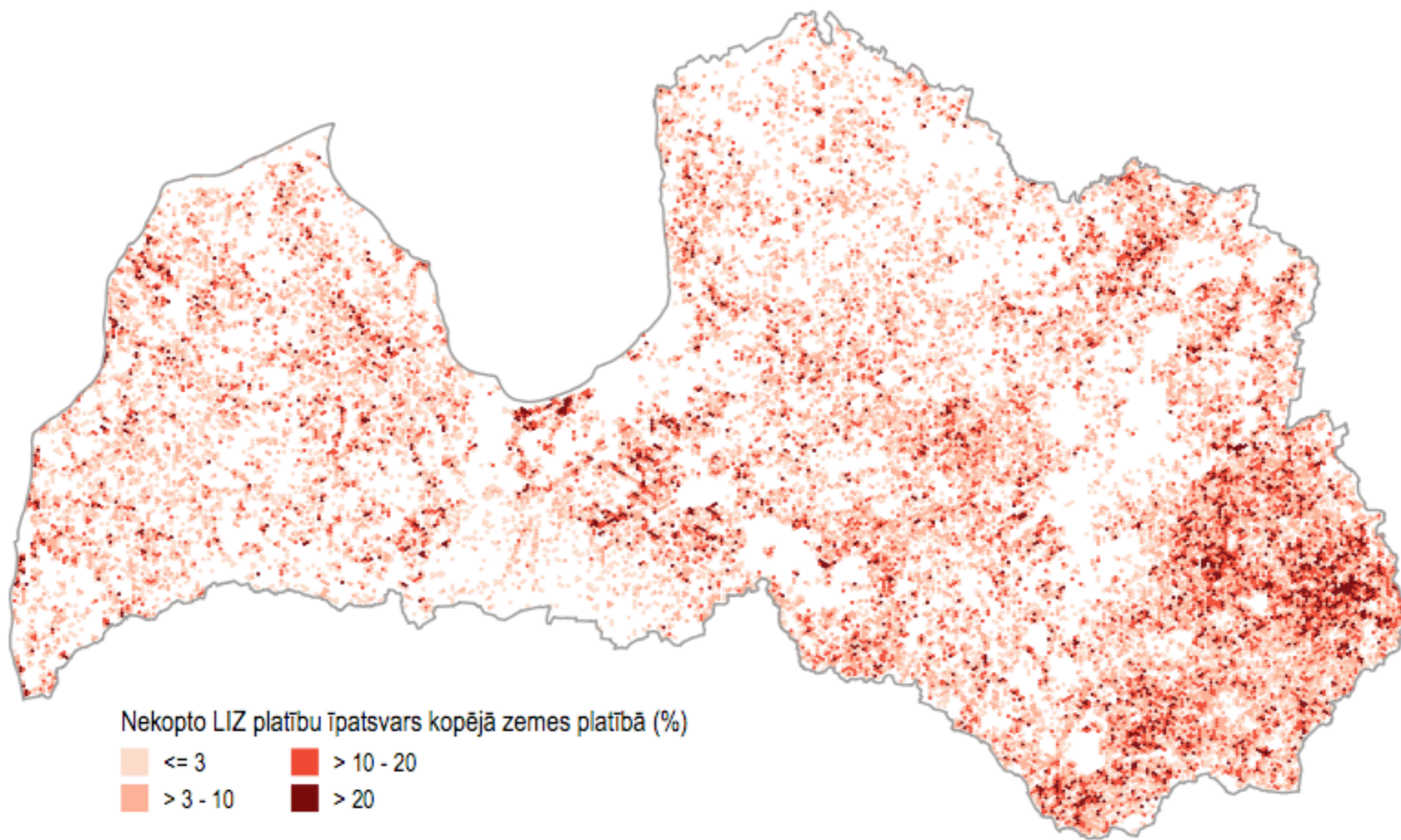
Mazāks darbietilpīgums

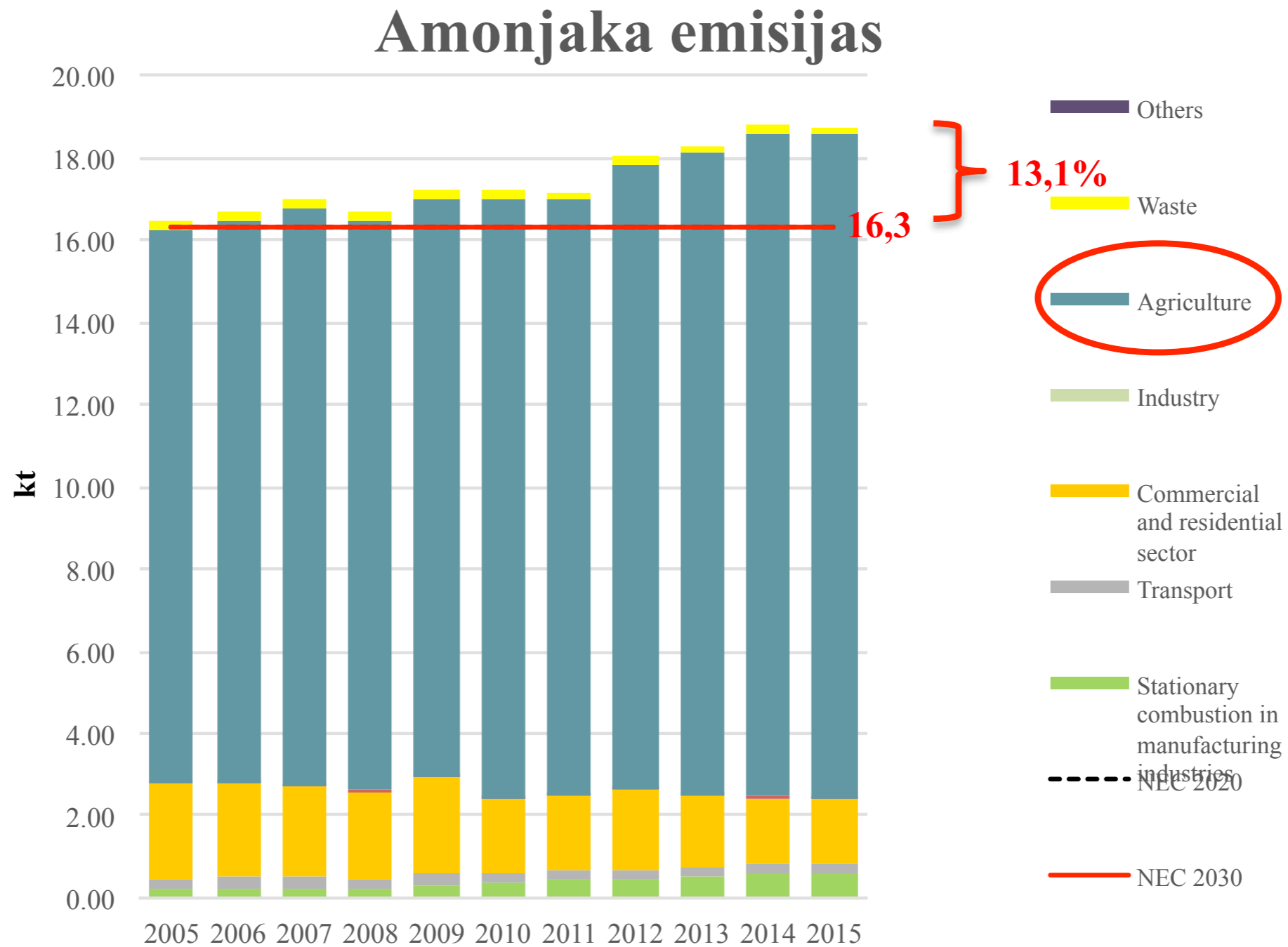
	Darbaspēka ieguldījums (stundās)			
	Lielās saimniecības	Vidējās saimniecības	Mazās saimniecības	Ļoti mazās saimniecības
Apļaušana	6	8	12	25
Graudaugi	15	19	32	60
Zīdītājgovis	17	17	25	50
Kartupeļi	80	183	248	350
Piens	80	104	200	480
Dārzeni	314	410	605	650
Augļi	468	550	655	655

Nekoptās platības

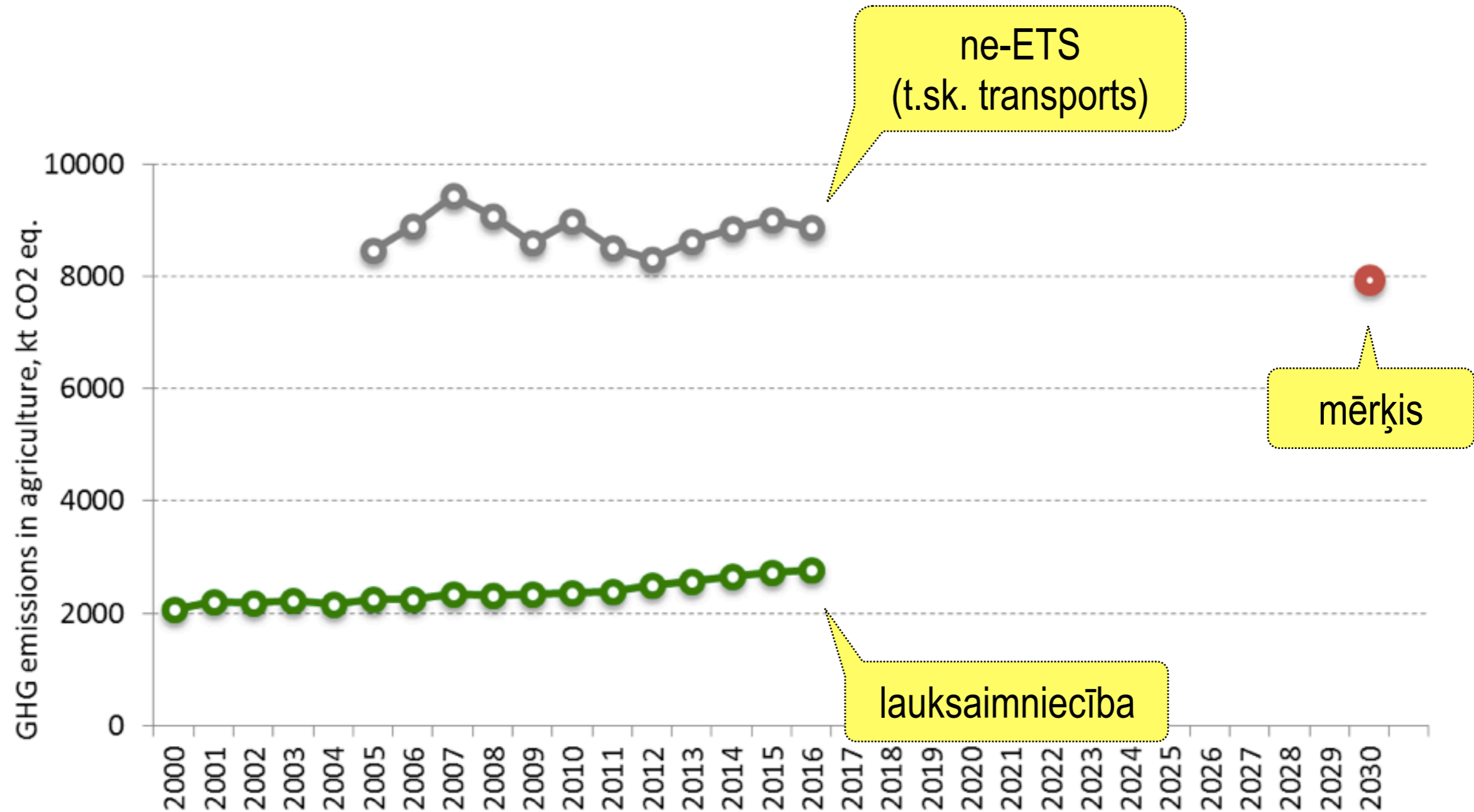
177 tūkst. ha

Izaicinājumi – amonjaka emisijas

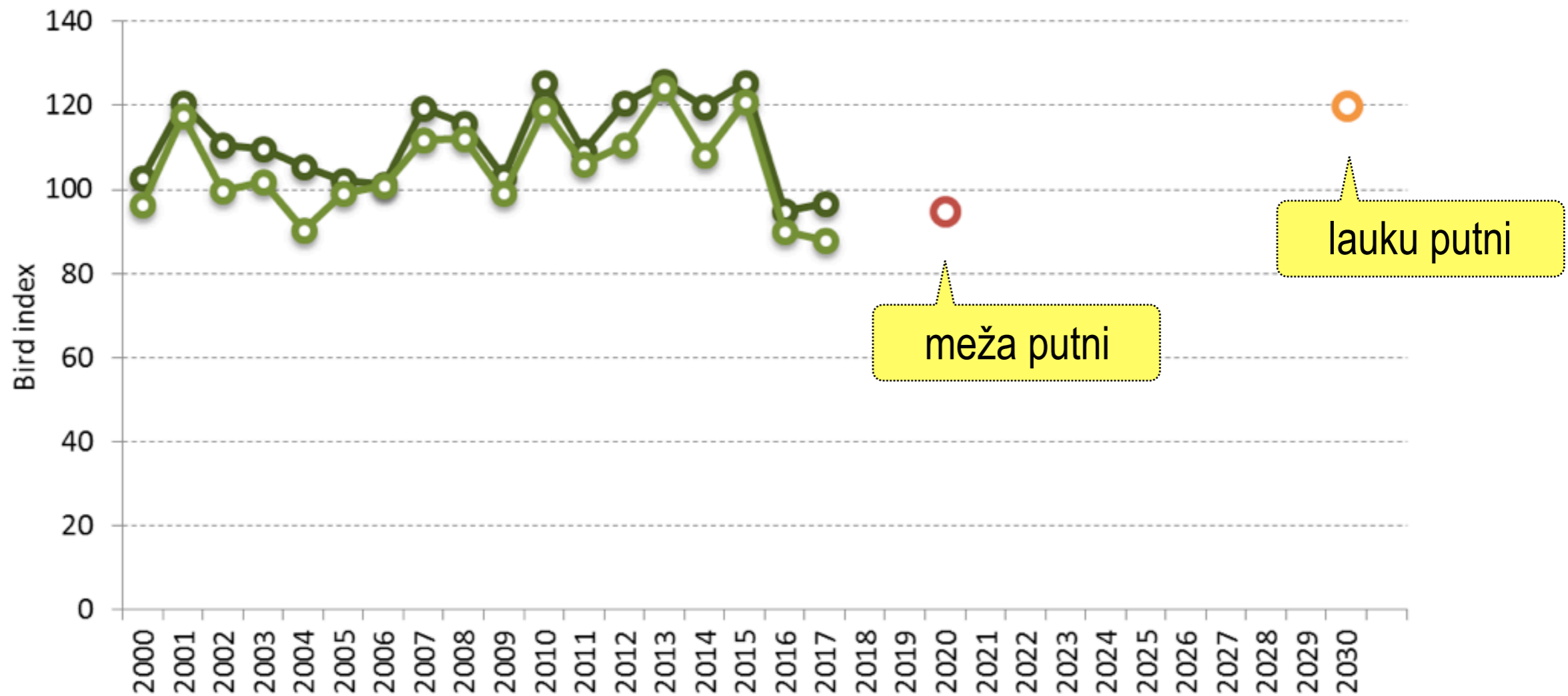

Izaicinājumi – SEG emisijas

Izaicinājumi – bioloģiskā daudzveidība

Lauku un meža putni

Izaicinājumi – bioloģiskā daudzveidība

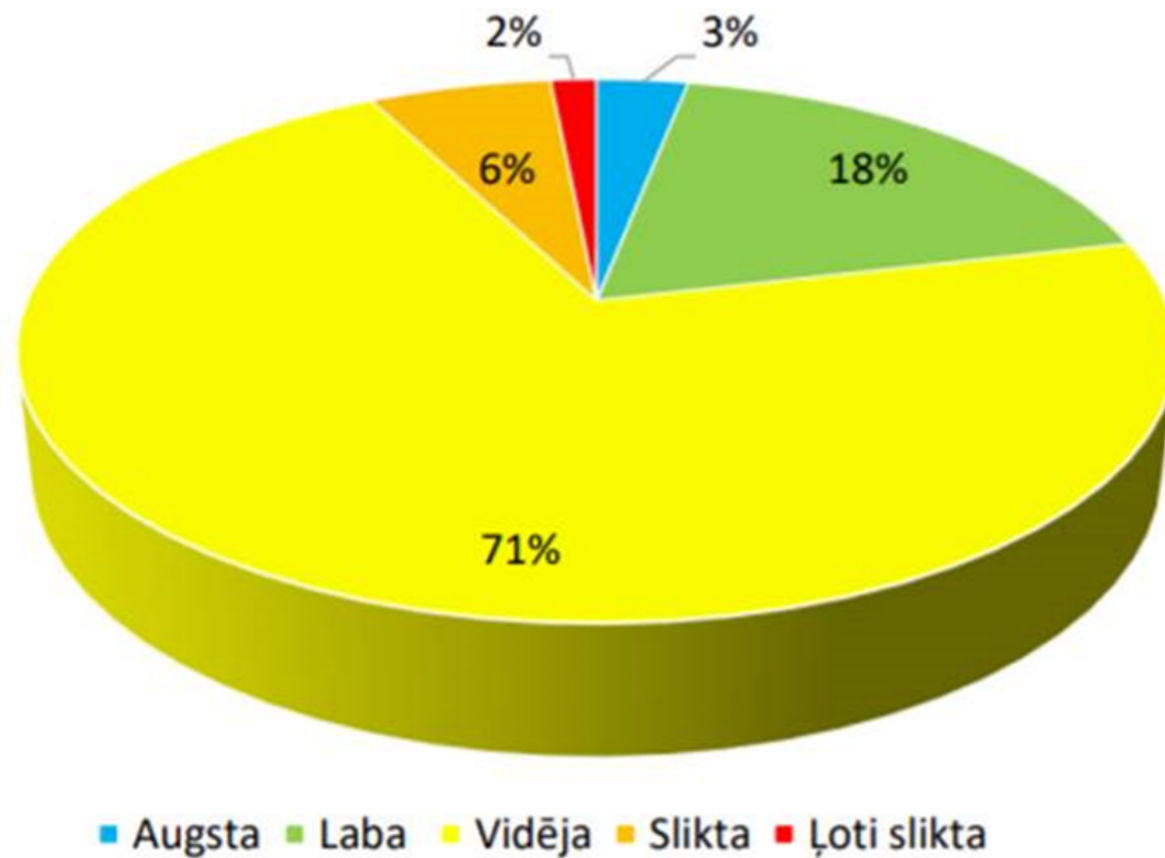
Ainavas daudzveidība

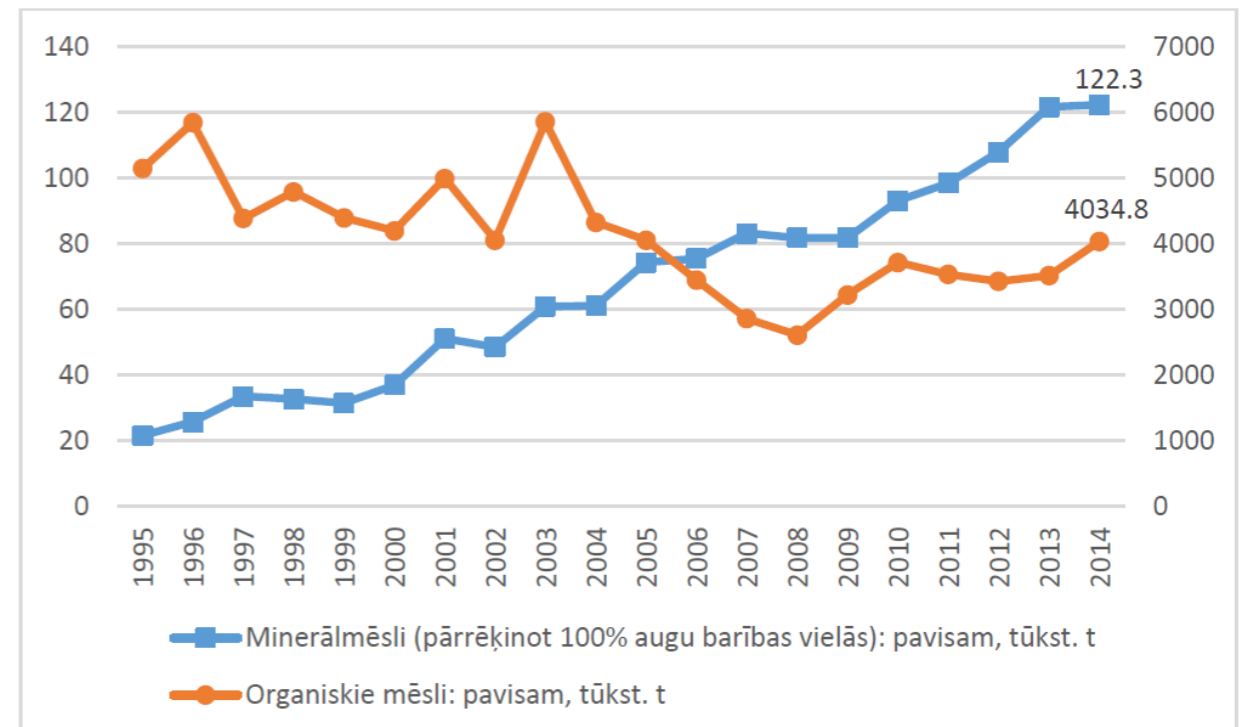
Ainavas homogenizācijas piemērs Platones pagastā no 1995. gada līdz 2013. gadam

Izaicinājumi – ūdens resursi

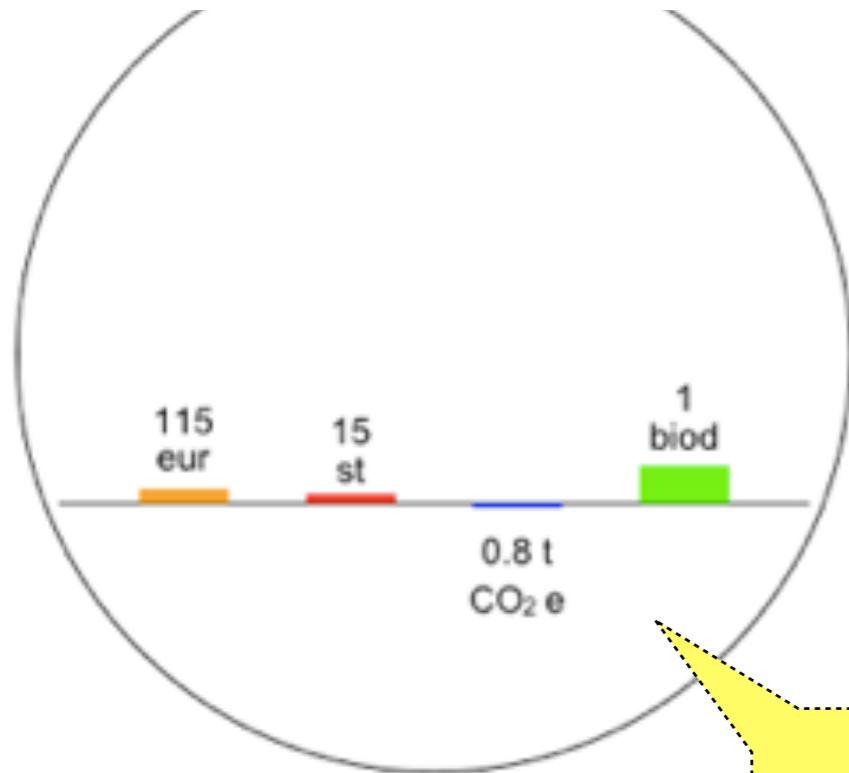
Apsekoto ūdensobjektu kopskaita sadalījums pa ekoloģiskās kvalitātes/potenciāla klasēm

Avots: LVĢMC, 2017.gadā

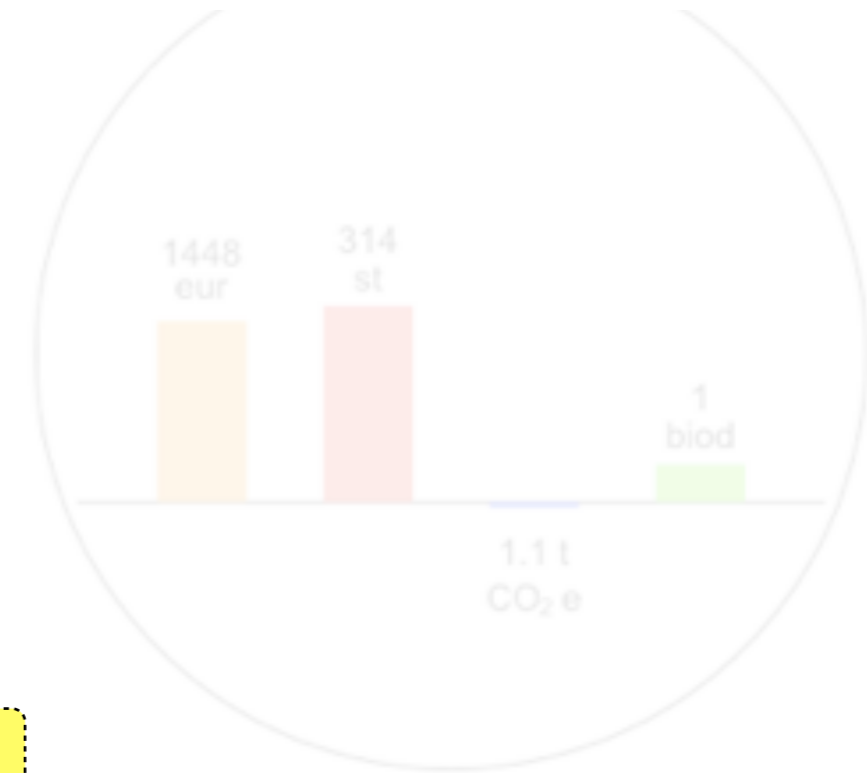
Graudi, 40 balles, lielā
saimniecība, konvencionāli,
homogēnā ainava

Piens intensīvi, lielā saimniecība,
sētie zālāji, 40 balles, homogēnā
ainava (1 ha / 1,5 slauc. govīs)

Dārzeni intensīvi, 40 balles, lielā
saimniecība, konvencionāli,
homogēnā ainava

**Līdz šim veksamīgākais
lauksaimniecības sektors**

Piens ekstensīvi, mazā
saimniecība, heterogēnā ainava
(1 ha / 0,5 govīs)

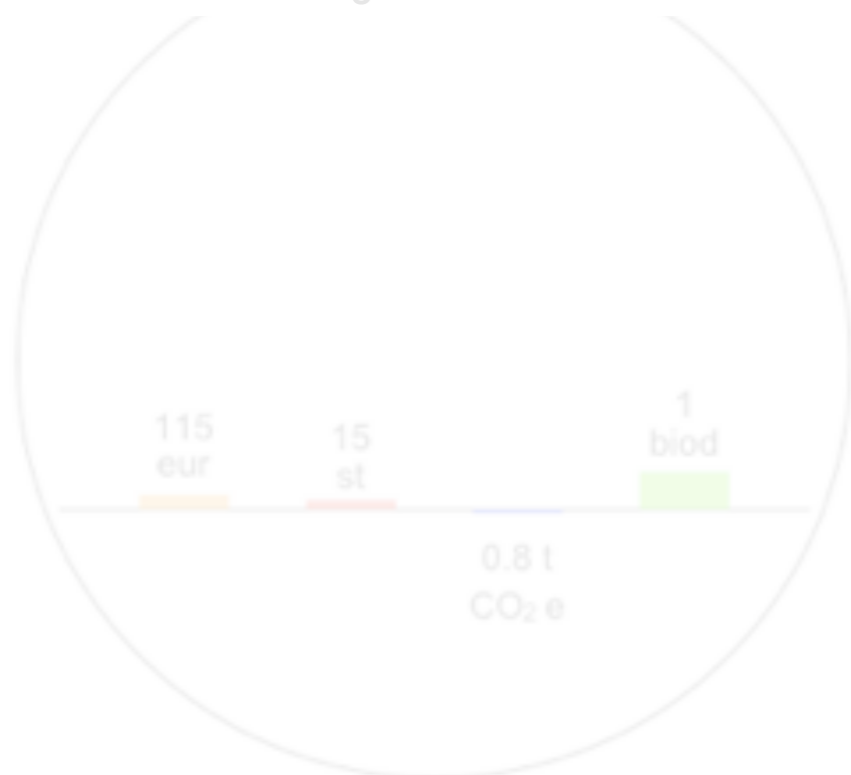
Meža mērķtiecīga atjaunošana,
augšne

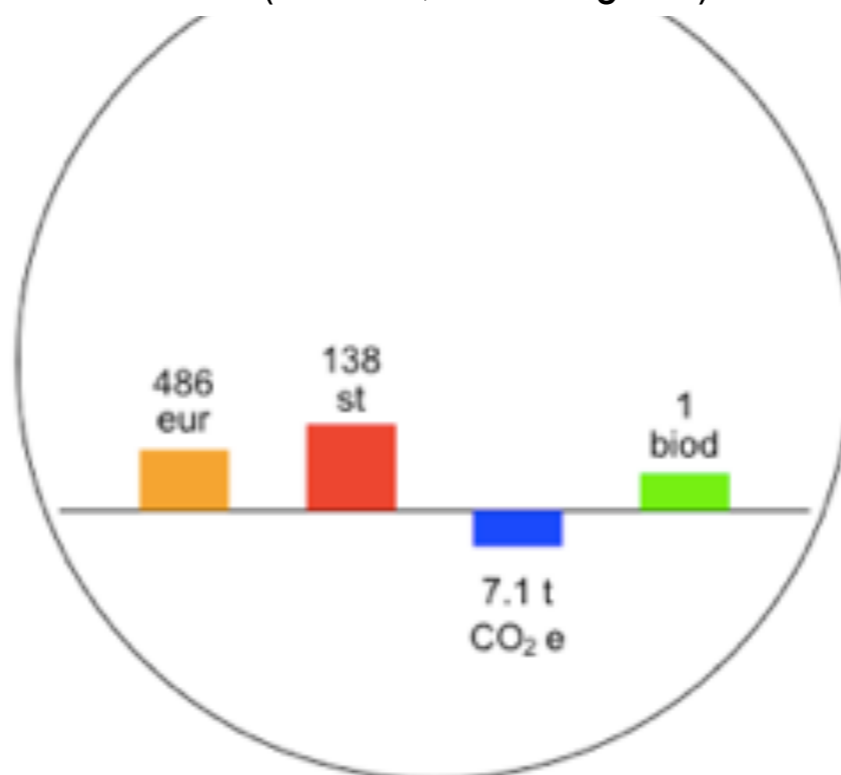
Meža mērķtiecīga atjaunošana,
egle, 1.bonitāte, minerālaugsne, 90
gadu cikls

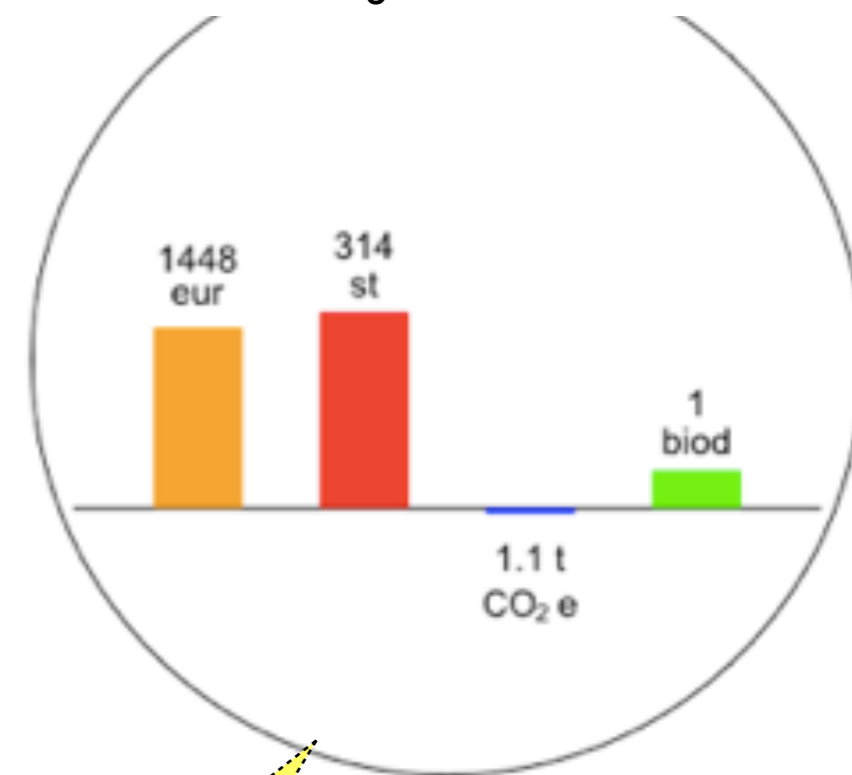
Graudi, 40 balles, lielā saimniecība, konvencionāli, homogēnā ainava

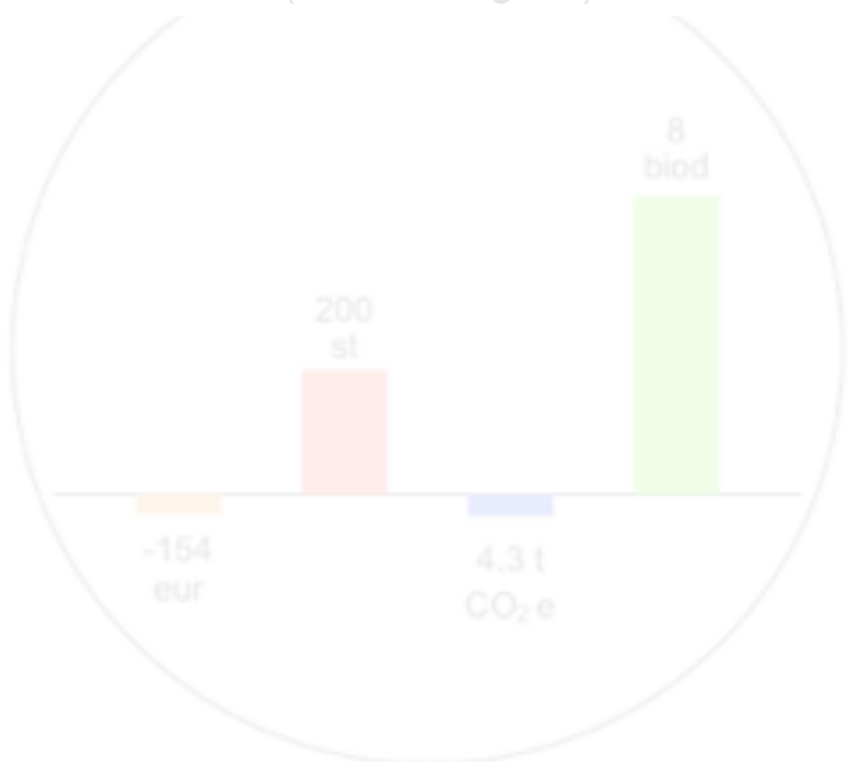
Piens intensīvi, lielā saimniecība, sētie zālāji, 40 balles, homogēnā ainava (1 ha / 1,5 slauc. govīs)

Dārzeni intensīvi, 40 balles, lielā saimniecība, konvencionāli, homogēnā ainava

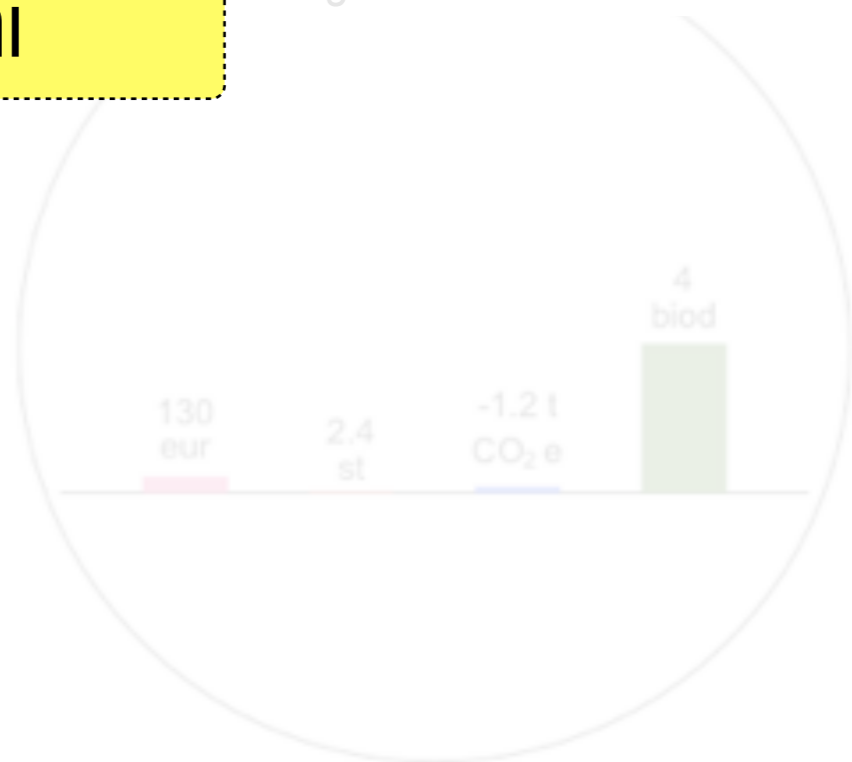

Piens ekstensīvi, mazā saimniecība, heterogēnā ainava (1 ha / 0,5 govīs)

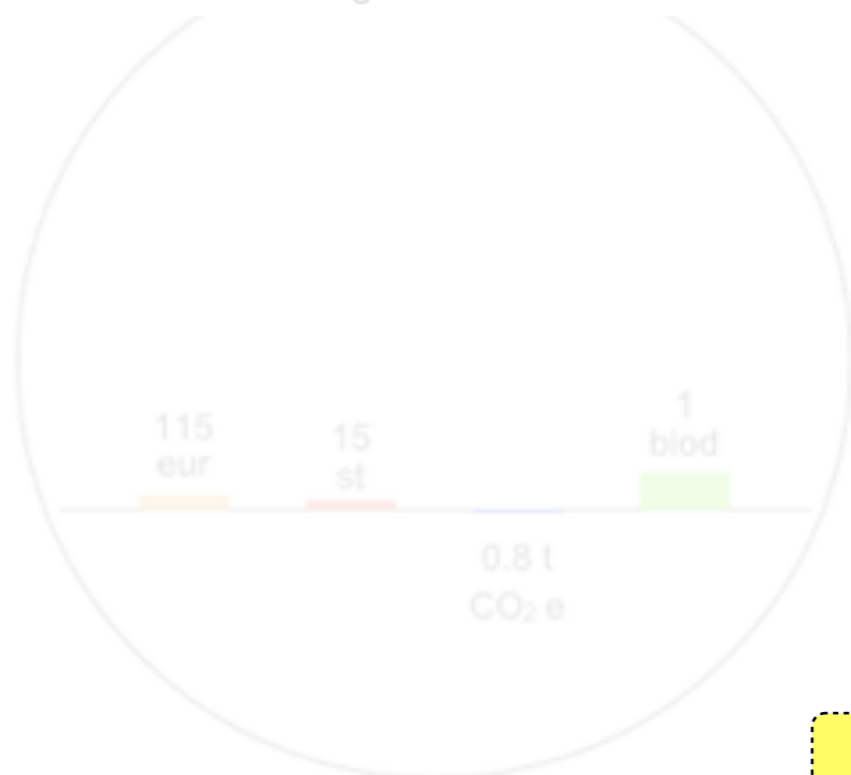

Iespēja daudz racionālāk izmantot aramzemi

Īrķtiecīga atjaunošana, bonitāte, minerālaugsne, 90 gadu cikls

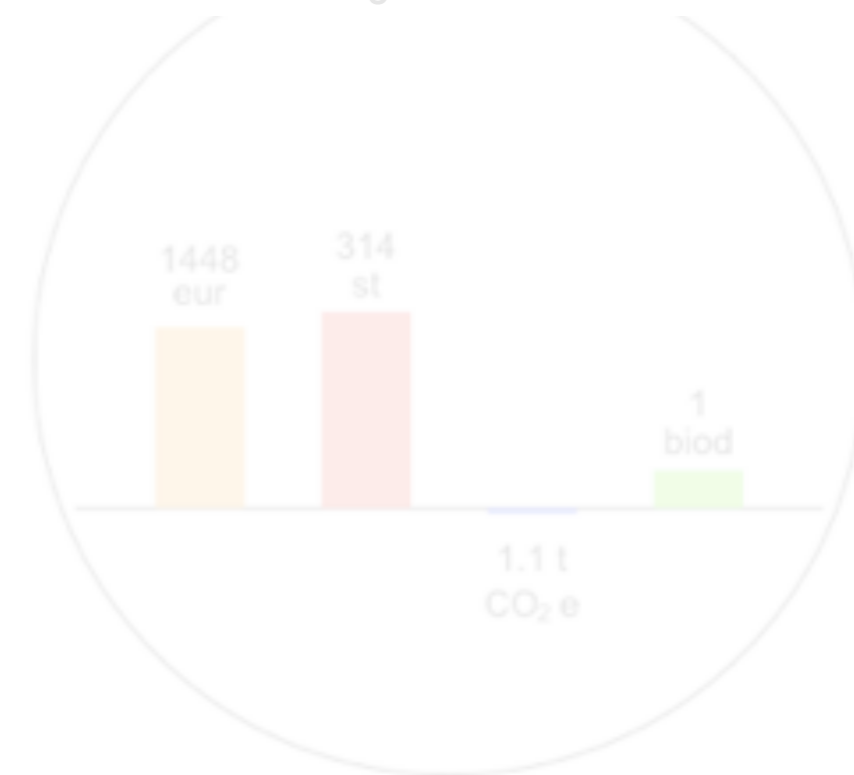
Graudi, 40 balles, lielā
saimniecība, konvencionāli,
homogēnā ainava

Piens intensīvi, lielā saimniecība,
sētie zālāji, 40 balles, homogēnā
ainava (1 ha / 1,5 slauc. govīs)

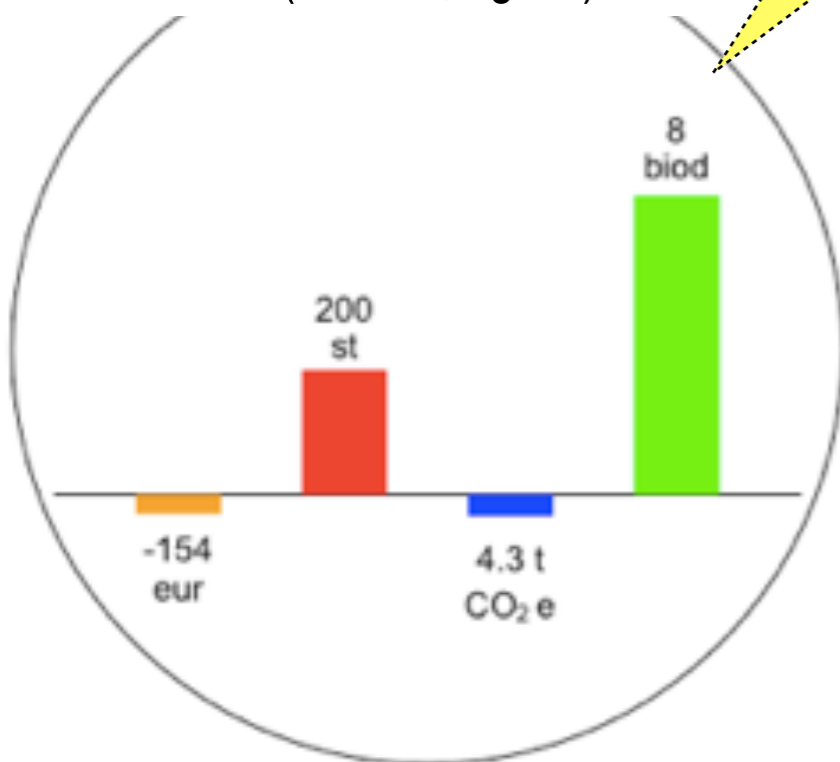

Dārzeņi intensīvi, 40 balles, lielā
saimniecība, konvencionāli,
homogēnā ainava

**Visa zeme nebūs
aramzeme**

Piens ekstensīvi, mazā
saimniecība, heterogēnā ainava
(1 ha / 0,5 govīs)

augsne

Meža mērķtiecīga atjaunošana,
egle, 1.bonitāte, minerālaugsne, 90
gadu cikls

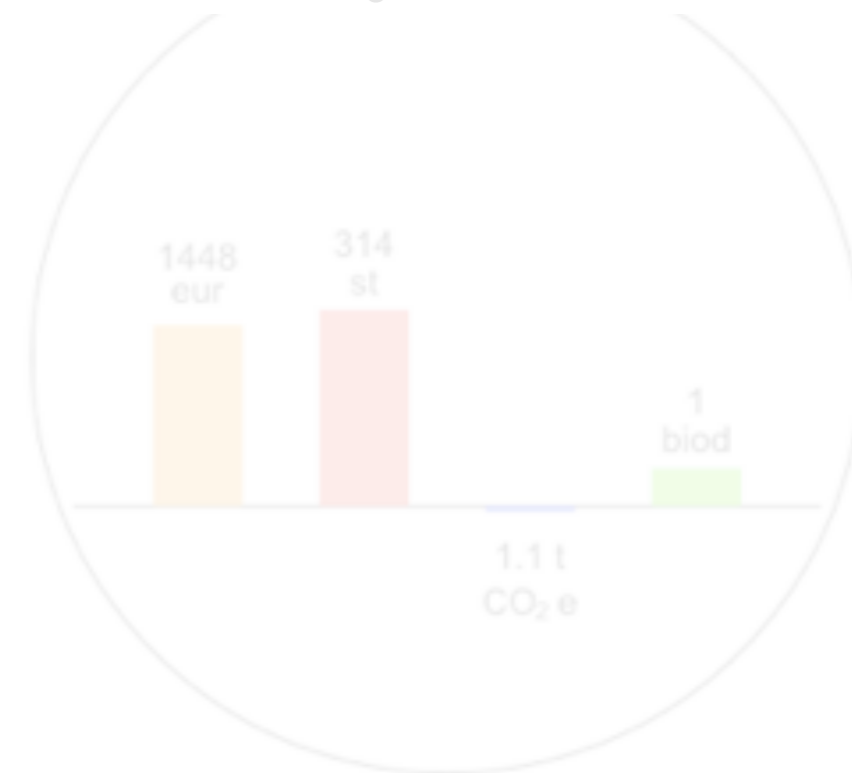
Graudi, 40 balles, lielā saimniecība, konvencionāli, homogēnā ainava

Piens intensīvi, lielā saimniecība, sētie zālāji, 40 balles, homogēnā ainava (1 ha / 1,5 slauc. govīs)

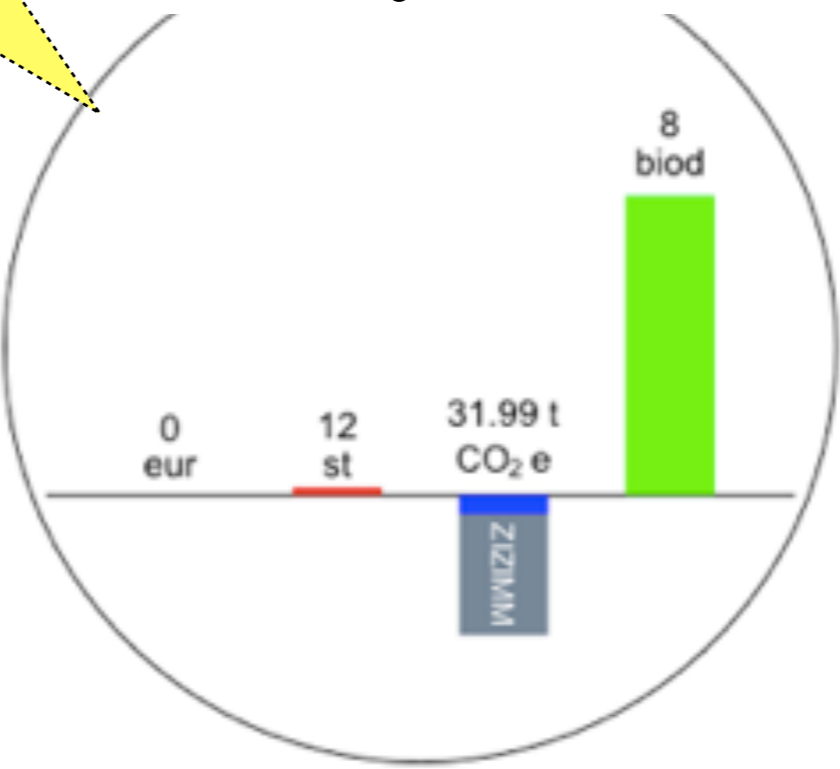
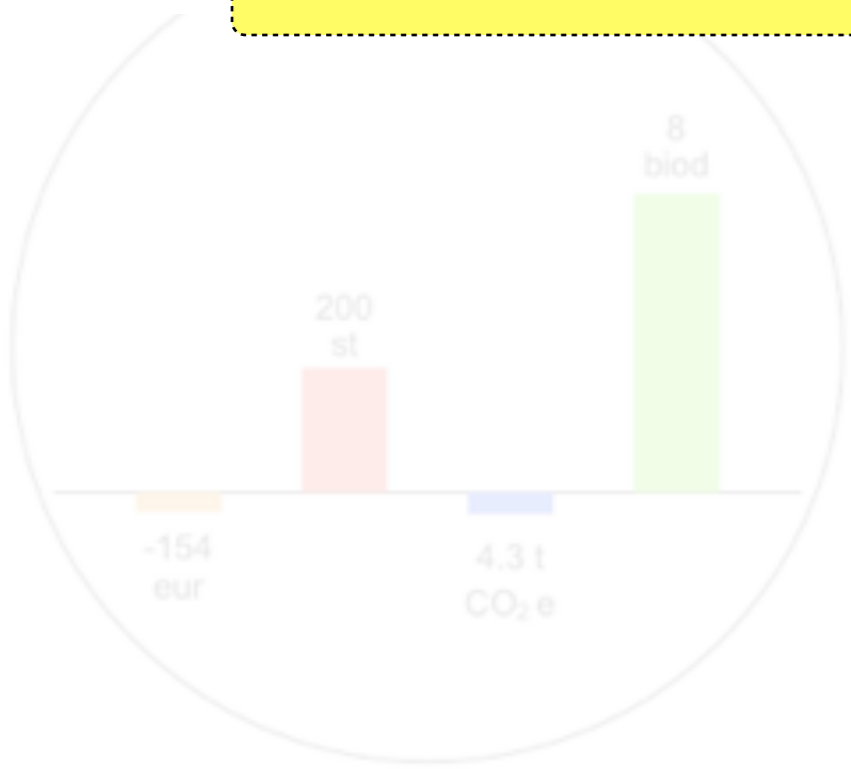
Dārzeni intensīvi, 40 balles, lielā saimniecība, konvencionāli, homogēnā ainava

P
saimn

Izaicinājums

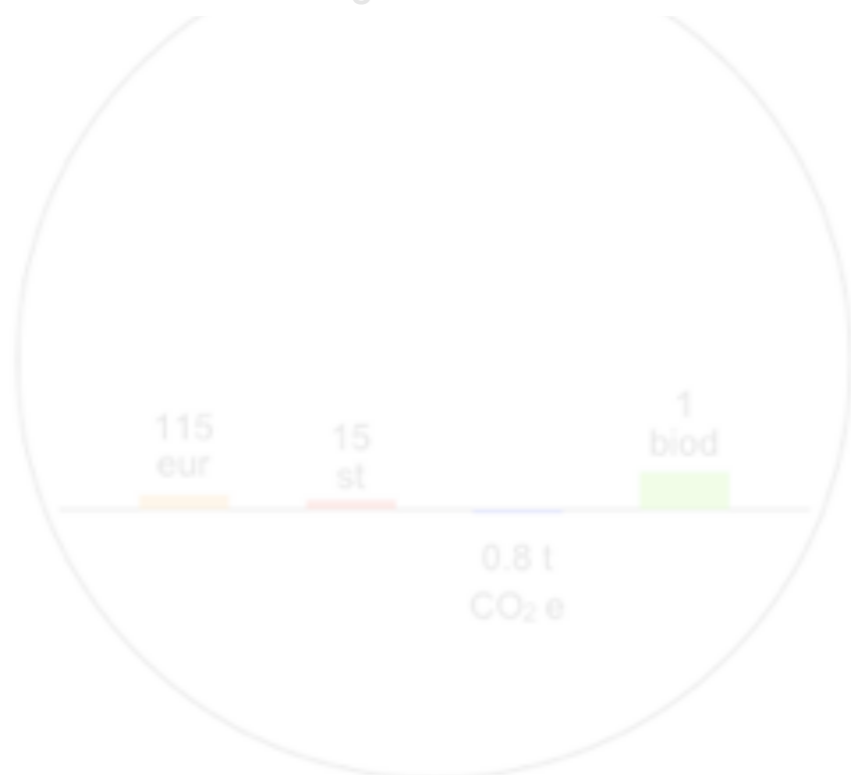
Apļaušana, mazā saimniecība, heterogēnā ainava, organiskā augsne

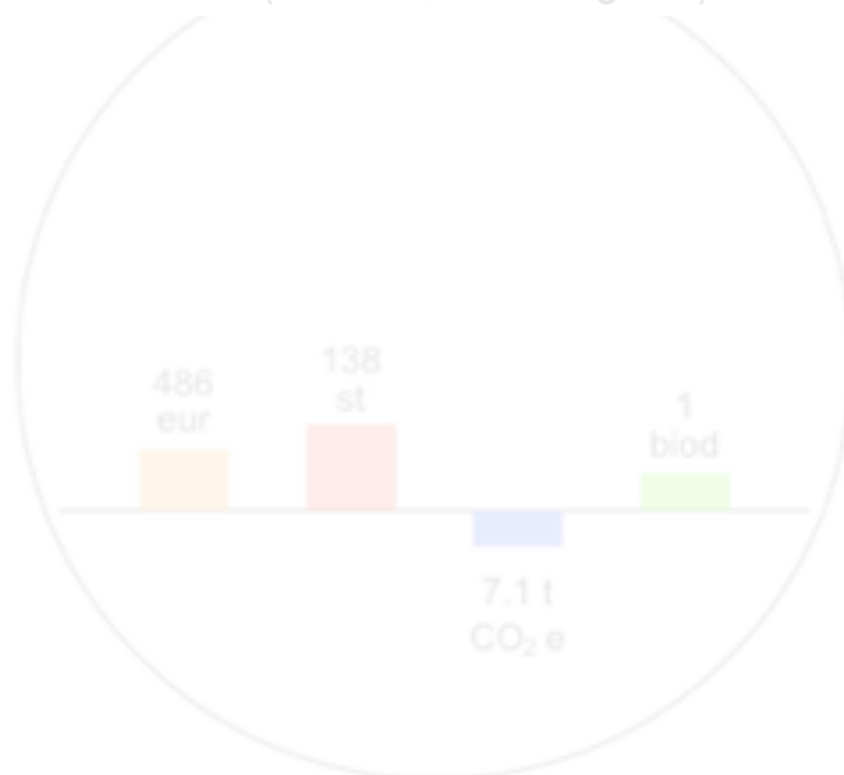
Meža mērķtiecīga atjaunošana, egle, 1.bonitāte, minerālaugsne, 90 gadu cikls

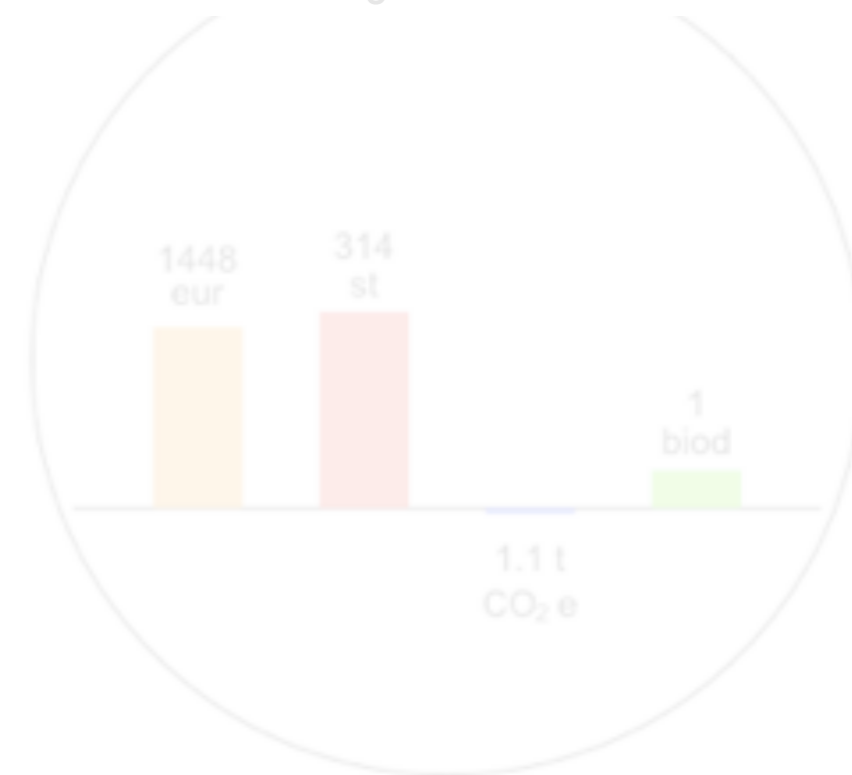
Graudi, 40 balles, lielā
saimniecība, konvencionāli,
homogēnā ainava

Piens intensīvi, lielā saimniecība,
sētie zālāji, 40 balles, homogēnā
ainava (1 ha / 1,5 slauc. govīs)

Dārzeni intensīvi, 40 balles, lielā
saimniecība, konvencionāli,
homogēnā ainava

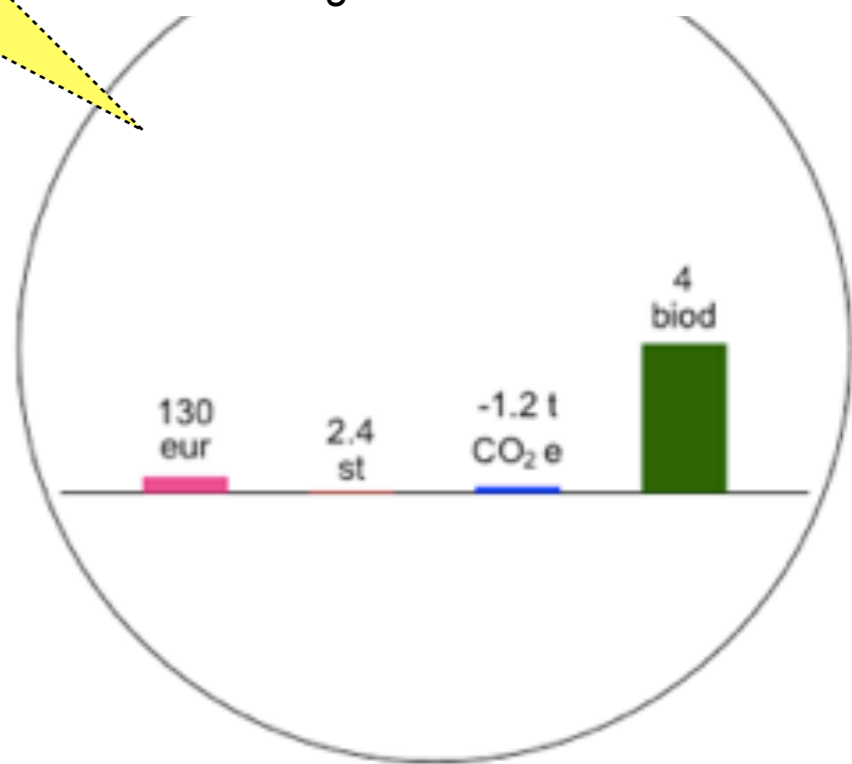

Piens ekstensīvi, mazā
saimniecība, heterogēnā ainava
(1 ha / 0,5 govīs)

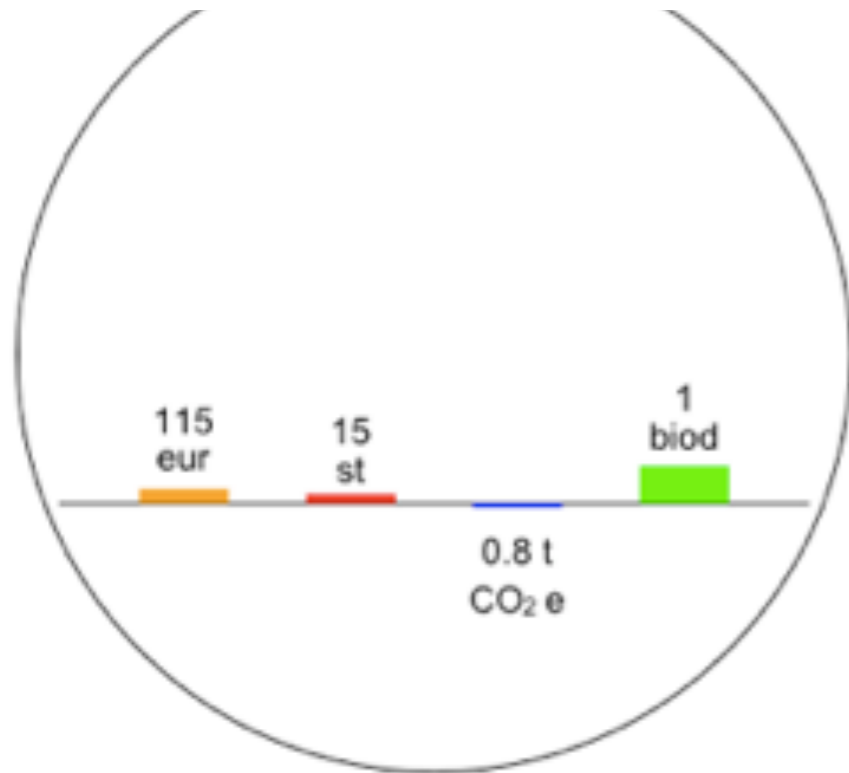

**Naudas depozīts
nākamajām paaudzēm**

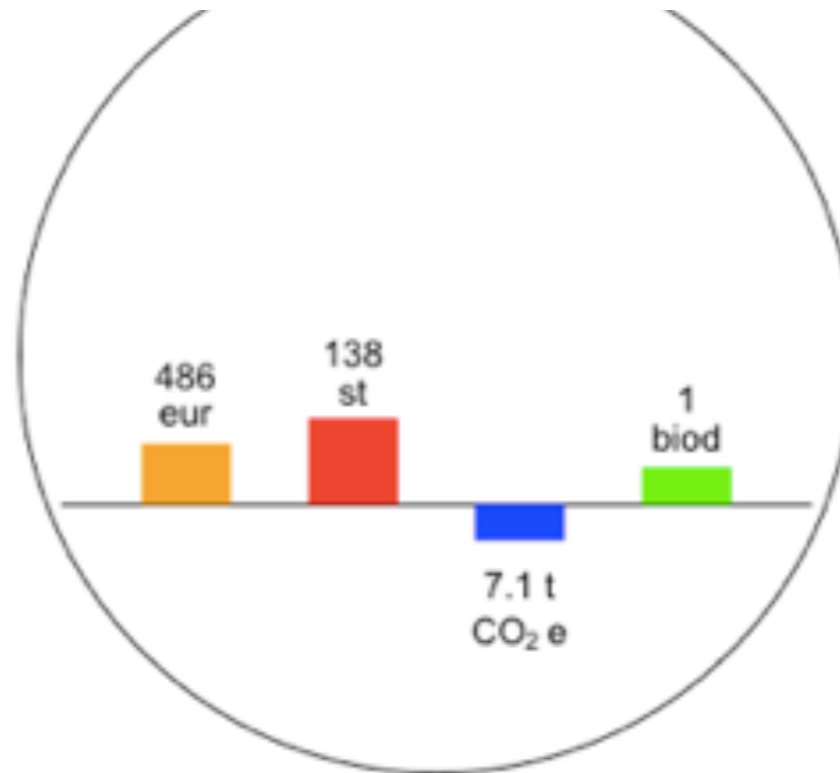
Meža mērķtiecīga atjaunošana,
egle, 1.bonitāte, minerālaugsne, 90
gadu cikls

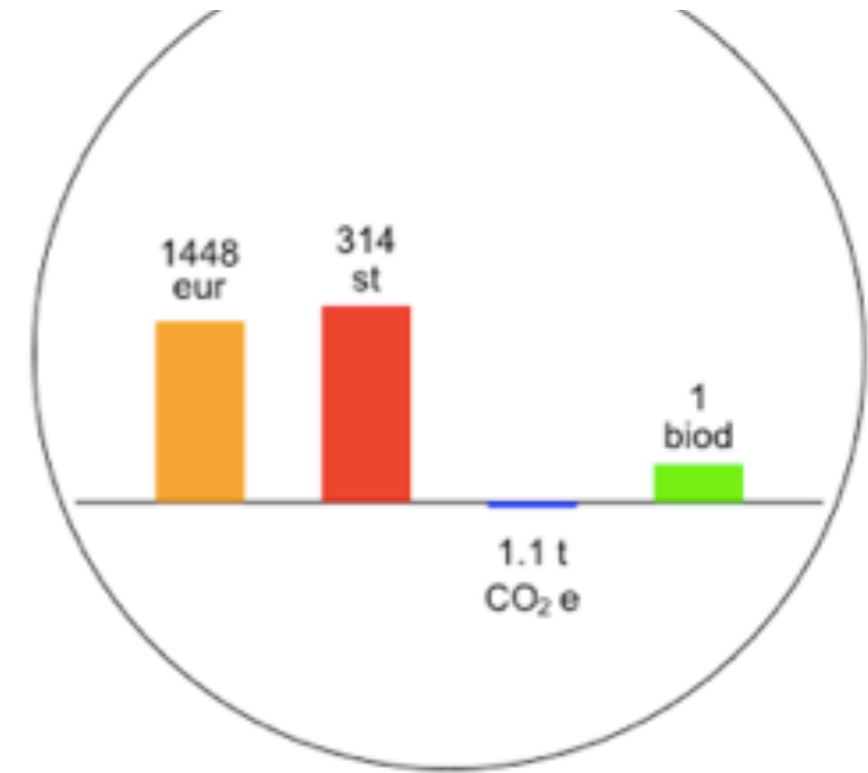
Graudi, 40 balles, lielā
saimniecība, konvencionāli,
homogēnā ainava

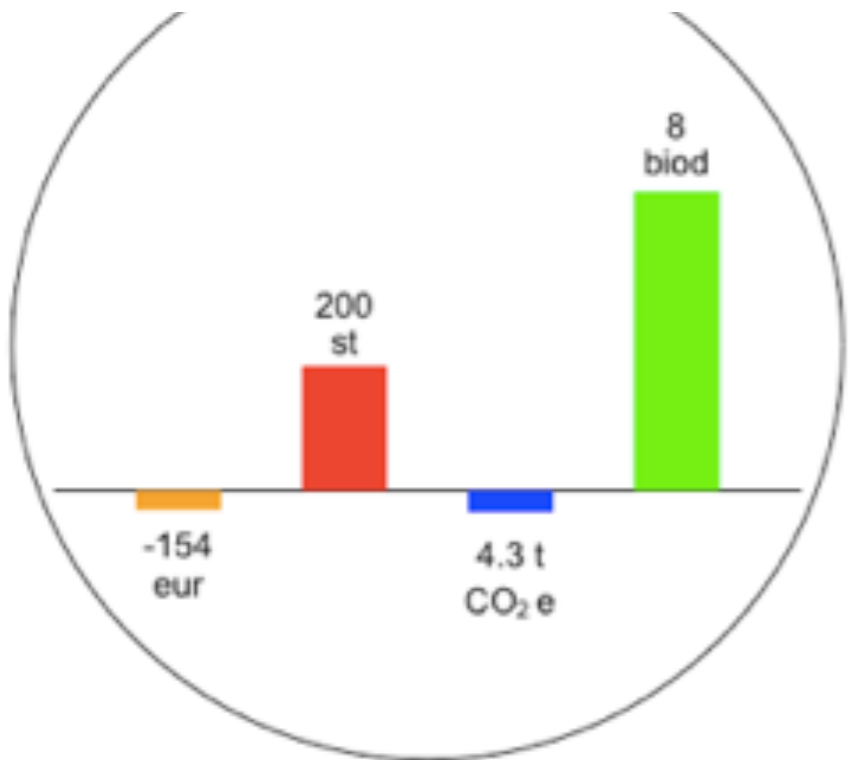
Piens intensīvi, lielā saimniecība,
sētie zālāji, 40 balles, homogēnā
ainava (1 ha / 1,5 slauc. govīs)

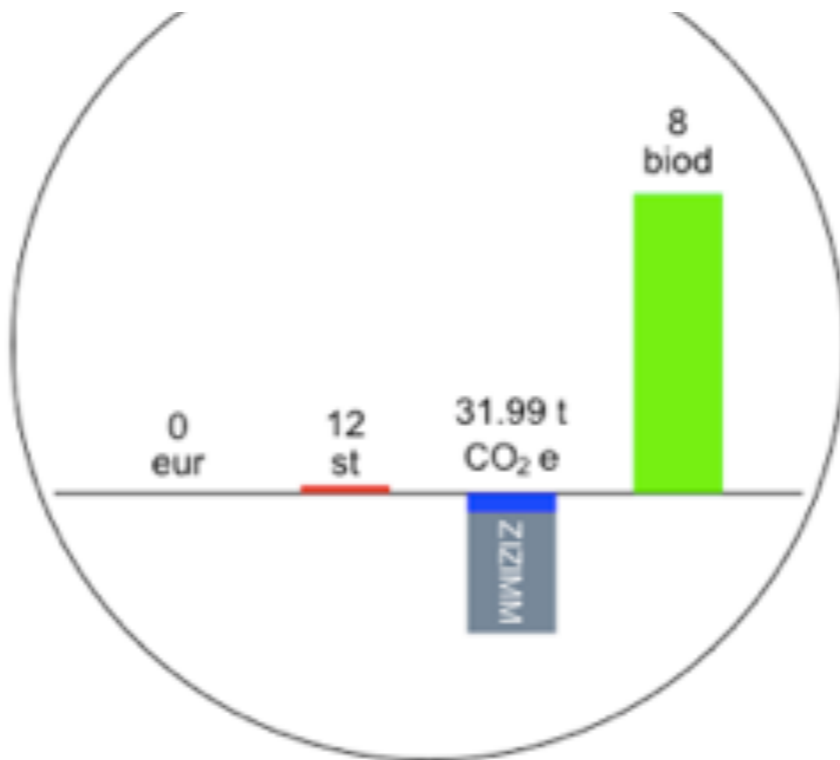
Dārzeņi intensīvi, 40 balles, lielā
saimniecība, konvencionāli,
homogēnā ainava

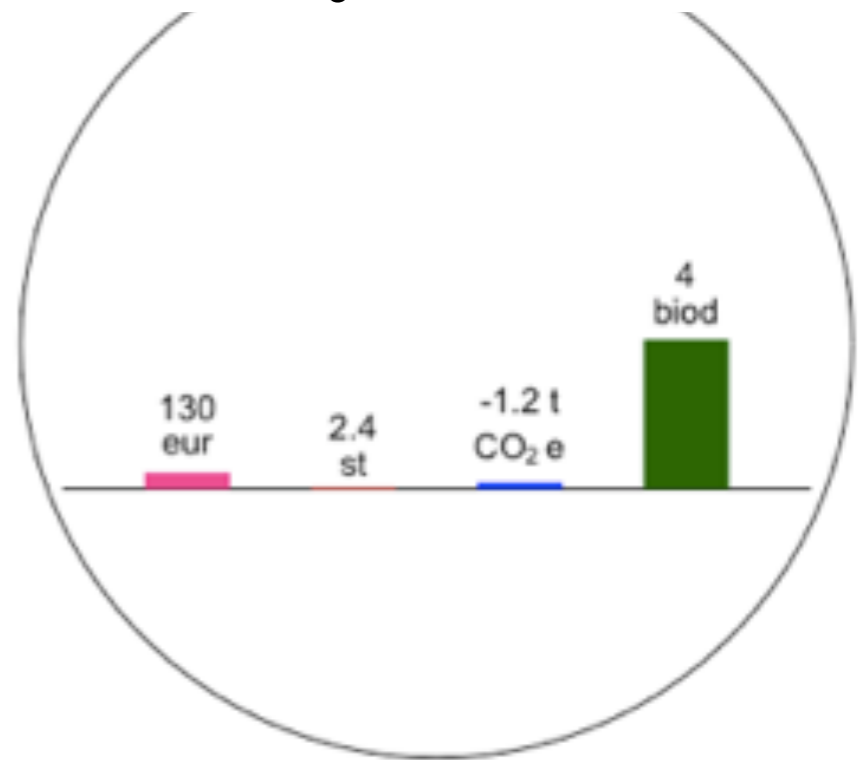
Piens ekstensīvi, mazā
saimniecība, heterogēnā ainava
(1 ha / 0,5 govīs)

Apļaušana, mazā saimniecība,
heterogēnā ainava, organiskā
augšne

Meža mērķtiecīga atjaunošana,
egle, 1.bonitāte, minerālaugsne, 90
gadu cikls

Paldies